

פְּרֻשֶׁת רֵאָה

הפְּטָרָה: עֲנִיָּה סַעְרָה (ישעיה נד' י"א)

שבת מברכין

אבות פרק ו'

כִּיפָה	בְּנֵי בְרַק יְרוּשָׁלַיִם	
18:59	18:47	19:07 : הַדְּלֵקַת נְרוֹת שַׁבָּת
20:08	20:05	20:07 : צֵאת הַשַּׁבָּת
20:40	ר"ת:	19:29:00 : שְׂקִיעַת הַחֶמֶה

שָׁמוֹנֶת פְּסוּקִיהַ: 126

שְׁכַל הַמְּשָׁלִים פְּרֻשׁוֹתָיו עִם הַצְּבוּר מֵאַרְיֵכִין לֹא יָמִיו וּשְׁנוֹתָיו. (פְּרֻכּוֹת ח')

הוֹצֵץ קֶטָן קֶטָן הַכַּמּוֹת וְרַב הָאֵיכוֹת לְחֹזֵק לְצוּחֵיהֶם כֵּל חֲחִינוּ צְנִי וְשָׂרְחַל קְדוּשָׁים לְחַצְיָהֶם שְׂצֻמָּים

מֵאוֹצְרוֹת הַהַפְּטָרָה – הַדְּרָךְ הַלְּמַנֵּעַ מִמַּחְלַקַּת חֻצֵּי!

יְהוֹלָמִים נוֹצְצִים מֵהַפְּטָרַת הַשְּׁבוּעַ בְּמִיחָד בְּשִׁבְלֵי

לְקַחֵי הַפְּרֻשָׁה לְשַׁבָּת – עֲצוּת וְהַנְּהָגוֹת מִחוּץ לַהֲקֹדָשִׁים

סִגְלַת הַמַּעֲשֶׂה

פְּלִפְלִין מִפְּלִפְלִין – (סְדֵרָה 37)

בַּתְּשׁוּבָה לְשִׂאלָה הָאֵם יֵשׁ עֲדִיפוֹת לְהַדְפִּים סְפָרִים דּוֹקָא בִירוּשָׁלַיִם ?

חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלְךָ (יא) חֻצֵּי!

רַק חֻזַק לְבַלְתִּי אֶכֶל הַיָּם

"יֵהֵב לִיָּה יְדִיָּה, וְאוֹקְמִיָּה" לֵב בּוֹעֵר וְכֹסִיפִים לְהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ מֵהַאֲדָמוֹר
אֲשֶׁר לְהַבִּית שְׁלֵהֶבֶת ל' מְקַבֵּץ חֲדוּשִׁים – סוּד אֵיךְ לְשַׁלֵּט עַל יִצְרָךְ מִקָּמָרְנָא וְצ"ל

מֵה־אֶתְהַבְתִּי תוֹרַתְךָ

בְּאִיזָה שְׁפַע אִתָּה בּוֹחֵר לְקַבֵּל מִהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ?

הַכְּנוֹת נְצֻרְכוֹת לְשַׁבָּת קוֹדֵשׁ. (סְדֵרָה 76)

לְפִי מָה שֶׁאִתָּה רוֹאָה, טוֹב אִו רַע תִּדַע מִי אִתָּה, וּבַחֲרַת בְּחַיִּים !

מַעֲלַת תַּפְּלַת וְתִיקוּן (סְדֵרָה 62)

אֵל תִּתֵּן לוֹ לְתַפַּס אוֹתָךְ

מַעֲלַת לְמוֹד הַזוֹהָר (סְדֵרָה 67)

הַכַּח לְהַתְגַּבֵּר עַל יִצְרַת הָרַע

דְּרָךְ אֲרִיץ קְדֵמָה לְתוֹרָה (ט') חֻצֵּי!

מַדּוֹת וְהַנְּהָגוֹת טוֹבוֹת מִחוּץ לַהֲקֹדָשִׁים – עֲצוּת דְּקֻדּוּשָׁה

פְּלֵאֵי הַבוֹרָא מִבְּשׂוּי אַחְזָה אֱלוֹהֵי (סְדֵרָה 41)

רַחֲמָנָא לְבָא בְּעִי – ד"ת שְׂבַמָּה שְׂבַלְעִין בְּלַב.

תּוֹפִינִים לְשַׁבָּת קוֹדֵשׁ

כִּיצַד לְהַרְגִישׁ תַּעֲנוּג וְחַיּוּת בַּתַּפְּלָה?

הַכְּנוֹת נְצֻרְכוֹת לְשַׁבָּת קוֹדֵשׁ (סְדֵרָה 76) – לְפִי מָה שֶׁאִתָּה רוֹאָה, טוֹב אִו רַע תִּדַע מִי אִתָּה, וּבַחֲרַת בְּחַיִּים !

וגו'. להבין הענין מהו לשון ראה שמראה באצבע כאלו הדבר מוכן לפני עין הרואה ועוד להבין שאצל הברכה אמר לשון את כמו שכתוב את הברכה אשר וגו' ואצל הקללה לא נאמר תיבת את. ונקדים פסוק הכתוב בפ' נצבים (דברים ל', ט"ו) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת המוות ואת הרע וגו' ואחר זה נאמר שם ובהרת בחיים. כי נודע שבריאת כל העולמות ומלואן היו בתורה שהן האותיות שמאל ועד ת"ו שהבורא ב"ה צמצם את עצמו באותיות והחלת צמצומו ואצילותו הוא באות א' ואחר זה צמצם את עצמו כביכול והאציל אור שפעת קדושתו מאות אל אות עד ת"ו שהוא סוף המדרגה כנודע שהוא מקום הבחירה כמו"ש ת"ו תחיה ת"ו תמות ולכך בכל דבר אף שהוא בסוף המדרגה שהוא רחוק מאור שפעת אורו א"ס ב"ה אלא צריך לקרב את עצמו עם אותו סוף המדרגה שהוא בחינת ת"ו אל האל"ף שהוא אלופו של עולם ולהגביה הדבר ולהעלותו מתתא לעילא אל שורש הכל בחינת האל"ף ולהעלות כל מדרגות תחתונים שרוקנים מא' אל בחינת א' וכמ"ש שם, י"ט ובהרת בחיים שיבחר החיות והטוב שבדבר ההוא שהוא צמצום אלהותו ולא שימשך אחר הרע שבדבר. כנודע שמחטא אדם הראשון נעשה התערבות טוב ורע שבכל הדברים שהוא רואה בעיניו ויכול לראות הטוב או הרע שיש שם והאדם גם כן הוא מעורב מטוב ורע כנודע שהוא בחינת היצר טוב ויצר הרע שבאדם והרע שבו נמשך אחר הרע שבדבר והטוב נמשך אחר הטוב שבדבר שרואה אותו מדברי עולם הזה וכל אחד לפי מה שהוא אם הנביר בקרבו חלק הטוב על הרע ונכלל שמאל בימין שנכבש עבד שהוא היצר הרע תחת רבו כך בדבר ההוא שרואה אינו רואה רק הטוב שבו ומקרבו אל שרשו שהוא בחינת הא' כאמור ולהיפך ח"ו כשהוא אדם שאצלו התנברות הרע על הטוב ח"ו אזי כשרואה שום דבר אינו רואה כי אם שם בדבר ההוא ומכליל ח"ו הטוב שהוא ימין בשמאל ח"ו ומפסיקו מאור אין סוף ב"ה שהאציל וצמצם את עצמו מאות אל אות מעולם אל עולם ממדרגה אל מדרגה עד סוף המדרגות ונקרא (משלי ט"ו, כ"ח) נרנן מפריד אלוף מפריד אלופו של עולם משכינתיה השוכן בסוף המדרגות שהיא בחינת ת"ו ונקרא עובד עבודה זרה כמו"ש הבעש"ט נב"מ על פסוק (דברים י"א, ט"ז) וסרתם ועבדתם אלוקים אחרים כי מיד שסרתם מאחרי ה' לאחוזו בבחירת הרע ועבדתם אלוקים אחרים נחשב לעבודה זרה וכל זה על ידי שאין לו דעת זה האמור שידע ויאמין כי לית אחר פנוי מיניה שמלא כל הארץ כבודו אפילו בארציות ובסוף המדרגות. וכמ"ש אצלינו על פסוקי (שיר השירים ג', ב') אקומה נא ואסובבה בעיר בשווקים וברחובות אבקשה את שאהבה פנשי שהוא

אחי ורעי הולכים יקרים! חנחנו מתקרבים צעדים קטנים אל חלק גלובל ובטבע הכלל המעטיר צרכמים ובהכנה לימים הנוראים הנני פמזכיר ולא פמזחיר פי גדי לזכות לנחמים ולקצוב תפלותינו קריבים להיות צמסלול הנכון. ולכן ראינו לנכון להביא את דברי האדמו"ר מקאמרינא ז"ל "לשדבר לדורו לפני 149 שנה וכל שכן לדורנו פלו צפתיקה ונר"ף לדעתו שדעו פלו לא דעה יחידנית והרשימה ארצה הכלל הגאון מוילנה סובר פמזחו דבני יששכר ועוד רבים. והמהר"י פתח מפלג פוטייה, לכן גם מי שלא נוקט הכי צהנהגותו הספת ושמע דברים גדורצנות. וראו פלא שכל מה שכתב, למד צפלישת עקב מצבת הוציאך שפתיחה צוואו לכל חסרה יד. "הולך מלא וכו' וחסר יד קין ועוד חל למען פתיחה תורת ה' צפיד הולך ה' ממזכרים צבר צרכנו הרצה שכל לשון הוציא מלא וכו' ויד של יציאות מזכרים מורה על צצכות משה השיגו שער החמשים פתר צביל עליון יד ועל שהשיגו עז החיים דקרא דמשה אור וכו'. ושמע"פ שעל ידי העגל צדו צחינות חרות של שער החמשים ששם רעוהת דיווד לא חפסיקה מנה לעלמין וחתייבה צרשונה כל חירו וזה צדו צחטא עגל לגמרי שיהיו חרות ממלך הפנות וממלכות, אבל עז החיים הפורה מחוקים מדבש חיים כללנו עד היום כל חל לפס דקרא דיליה אע"פ שחננו צמקנות הר סיני אעפ"כ טועמיה חיים זכו וצדור הזה האחרון מי שאינו עוסק צספר האר ותפוינים וכתבי מן האר"י ששם חיים ממש לנפש צלולה צמקרה וצמסנה וצמסמוד ופוסקים ידע וצמנה שכל תורתו שפוסק הוא משפה ולחזן דלואו ואין לו עסק צחיים והצרה לנפש והוא פלו עות ורמאות ואינו עוסק פתורה אלא להיות מאנשי שם להיות רב וראש וגדול הדור ולהשפיר על הצרות ואין לו חיים ולא חלק צחיים ועין צחויני ז"ח "לית צנו מלון דיתער לגצה לרעות לה עם צעלה לוחין צכל יומא ויליח צאוריתא דעל פה צכמה הוצין ולוחין צה פכלצין דלחמו הב הב, הב לן עתרה, הב לן יקרה, ולית מלון דישתקל לסלקא צכיתא", ונדלתי לא ישגי ארחות חיים אלא על ידי למוד האר וכתבי מן הר"ח צלצד וכן צספר שערי אורה שפלו אור וצבר הצרכנו הרצה מזה פלא פתיחה מהצל אלא עבל מחצה ועבל מיתרה. וצדור הזה חי חפסי להמשך צכיתא עליונה אלא על ידי האר וכתבי מן הר"ח צלצד, שנלחמו צרה"ו וצדור הזה מי האיש הצפח חיים ארבי ימים מצלי צללות יום צלתי קדשה לראות טוב עוה"ב צעוה"ז דצק נפשו צספר האר וצכתי מן הר"ח צלצד, שנלחמו צרה"ו וזה הוציא צוואו שהיא אות חיים לצדק נפשו צחורה לשמה לצדקה צו צחיים צעז החיים ולכן אמר למען פתיחה תורת ה' צפיד וצנה פמשך הצרה ממקרה צלחת מארז מצרכים צוואו של עז חיים. וכן צכאן שאמר זכר תזכר גדי להמשך עד היום הזה הצרה נפלה זאת. ואי חפסי להמשך עוד חלק חלק צחינות וכו' חלק חיים, חלק צחינות חרות של שער החמשים לא יתגלה עד ימות המשיח וכו' וצטל הצרות ויציאות מצרכים לכו הולך דכאן מלא וכו' וחסר יד:" ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה אתהברכה אשר תשמעו וגו' ותקללה אם לא תשמעו וגו' וסרתם מן הד"ך אשר אנכי וגו' ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם

הַכְּרִי תוֹרַת הַהַפְּטָרָה לְסֵעֵרָה רֵאָה לִיל שַׁבָּת פְּנִינָה לְחַיִּים וְחַיּוּת בַּתַּפְּלָה

וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים לְיַעֲקֹב וַיְהִי בְּאֵר פְּאֵר חֲזַק וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים לְיַעֲקֹב וַיְהִי בְּאֵר פְּאֵר חֲזַק

ברכות ברוב טוב ברכות מאין סוף ב"ה. והוסף הכתוב לבאר אשר תשמעו אל מצות ה' תשמעו היא מלשון אסיפה וחייבון כמ"ש וישמע שאל פ' אשר תשמעו ותחברו אל מצות שהוא לשון דביקות ה' אלהיכם שהוא לשון צמצום כי שם אלהים הוא צמצום המורה על צמצום אלהותו שבסוף המדרגות שהוא אשר תשמעו ותחברו אל מצות שהוא דביקות ה' אלהיכם שהוא אלהותו המצומצם שם לחברו אל ה' שהוא שם האין סוף ב"ה בחי' א': והקללה אם לא תשמעו פ' אם לא תחברו אל מצות ה' אלהיכם האלקות המצומצם שם בסוף המדרגה אל ה' שהוא בחינת הא' אל שורש הכל אין סוף ב"ה. וסרתם מן הדרך על ידי שתבחרו בבחירת הרע המעורב שם ותקראו ח"ו נרנן מפריד אלופ (משלי ט"ו, כ"ח) כאמור ונכלל ח"ו ימין בשמאל ותחת שלש רגוז ארץ תחת עבד בני ימלוד ושפחה וגו' (שם ל' כ"א-כ"ג) ועל ידי זה נעשה התנברות הדינים הבאים מצד השמאל שהוא הגבורה ולכך ח"ו באה הקללה ועל כן גבי קללה לא נאמר תיבת את כי כל עיקר ביאת הקללה הוא על ידי שאין שם יהוד א"ת שהוא יהוד תי"ו שהוא סוף המדרגה אל הא' להבניע שמאל בימין כאמור על ידי שיראה הטוב בכל דבר רק שאינו רואה כ"א חלק הרע שבו ומפריד א' שהוא אלופו של עולם משכינתיה השוכן בסוף המדרגות ועל ידי זה נעשה התנברות השמאל ובאה ח"ו על ידי זה הקללה וזהו וסרתם מן הדרך אשר אנכי וגו' ללכת אחרי אלהים אחרים שהוא כאמור לעיל בשם הבעש"ט נבנ"מ כי מיד שוסרתם ותאחזו בהרע ונעשה הננעת ימין בשמאל כביכול נקרא עבודה זרה ללכת אחרי אלהים אחרים כאמור וכל זה אשר לא ידעתם על ידי שאין לכם דעת ואמונה זו שתדעו שלית אחר פנוי מנייה שנס שם הוא צמצום אלהותו יתברך כי מי שיש לו דעת זה בודאי יאחזו בחיים וטוב שבדבר ולדבק את עצמו עם הדבורים שבסוף המדרגות לאלופו של עולם שהוא בחינת יהוד א"ת האמור אצל הברכה ועל ידי זה ישיפע הבורא ב"ה שפע רב טוב ברכות אמן נצח סלה ועד ברוך ה' לעולם אמן ואמן: ש"י מאור עיניים ראה

לראות אם יש בני אדם העוסקים בשווקים וברחובות במשא ומתן ושאיר עסקים אם יש בהן מי שאהבה נפשי הרואה על חיות האלקות המצומצם בדברים שעוסקים שם כנודע ממה שכתוב אצלנו במקום אחר כי גם שם בעסק משא ומתן הוא עבודה תמה למי שיש לו לב לדעת ולא מצאתי מצאוני השומרים הסובבים בעיר שהן נטורי קרתא שעוסקים בלימוד התורה ובמצות שהן פנוין מעסק משא ומתן ועוסקים בלימוד התורה שהן סובבין בעיר בתורתן ומנינן על בני עירן כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי פ' גם בין השומרים הנ"ל לא מצאתי רק כמעט כמ"ש ראיתי בני עלייה והמה מועטין כי רובם סרו מה' גם בלימוד תורתן כנודע זה על ידי שאינו לשם שמים ובלא דעת נפש לא טוב וכמו שאמרו רז"ל זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם המות ח"ו. וכמ"ש רשעים בחייהם קרויין מתים פ' אפילו במה שהוא חיות וקירוב אל הבורא ב"ה שהיא עסק התורה ומצות מכל מקום עם חייהם עם עסק התורה שלהם קרויים מתים שנפסקים על ידם דוקא מתי החיים שהוא הבורא ב"ה כנודע שכל הרשעים מביאים להם היתרים שקרים מהתורה ובהיפך צדיקים במיתתם קרויים חיים אפילו במה שגראה שהוא דבר המרחקו מן הבורא ב"ה שהוא חיי החיים כגון עסקי עולם הזה ודברים שהן בסוף המדרגות כי לפי הנראה הוא בחינת מיתה שהוא ירידתו על ידי זה ממודרגתו כנודע מאן דנחית מדרגיה קרי ביה וימת מכל מקום קרויים חיים שנם על ידי אלו הדברים שבסוף המדרגות מתקרבים לאלופו של עולם שהוא חי החיים ונקראים גם כן חיים וזהו במיתתן קרויין חיים והבן: וזהו ראה אנכי נותן לפניכם בכל מה שאתה רואה בדברים שבעולם תדע ששם אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה שהוא בחינת טוב ורע המעורב בכל הדברים כנ"ל את הברכה וגו' פ' על ידי בחינת א"ת שהוא יהוד א' עם בחינת ת' שהוא סוף המדרגה כאמור לעיל על ידי שרואה הטוב שבכל דבר ומקרבו לאלופו של עולם הברכה באה על ידי זה מפני שמכליל הרע בטוב שהוא כללות שמאל בימין ונעשה כך למעלה גם כן שנכלל שמאל בימין ואין דינים כלל שהוא

מנחת יצחק

מעלת תפלת ותיקין וסדרה (62) – אל תתן לו לתפס אותך

רח צדקות שזכה להתפלל בנחמה וכן ממלך לה נסוטה, והקבל על עמך להחזיק פבד ממך בהכנה הרלויה ובמטרה לעשות ולעשות לו נחת רוח) שזיה נהדת הפמיחה הטובה ביותר ודואים בחוש אידך היא חוסמת את תפולותיו של הילך פי חס פבד השכמת חוס ופלי חלחה שעה הלכה לישן, שגם זה נכלל בהנחות וחיבת להתפלל פרחוי בנחמה או כמו רב ברוך פרחי שמת כל האם והדלנות ממה והלחה. וגם פרחי זאת בהיותה כגמול שפה, ובניעטאל לשמיא מיתדת עבדך. רפה לוינטי הנפלים בלשון הילך בענין הפפלה מסיבה פשוטה, לא הכינו את עצמם פרחוי, לא התפללו על זה מעמך בשמתם פבחיות מסירות נפש עלמיה למען שמו ויתדה, ולא יחסו לזה תשיבות כל פד שהרי גם לפי שכן ערוד פפלה שזבע וחי פבקר היא לכחפה. אוד רואים שעם הזמן מגיעים לתפלה של שמונה, ואחר פד פשע ורידה זיל גמר שהשם ישמר לבן פדי לא להגיע לשם, כרדה מסירות נפש לזה. ודבר נוסף שהשז לא פחות הדגמא שהללים רואים וכוון רב הפגוש שזיר ההדור עם מגפעת המוציג גרווי פפחויים אוד פחמנע חזרת הש"ס שזלת יוד אל הכים מוירא טלפון פשז פמונן ומלמיד אותו לחזון, מה חפה חושב שהלמליים שרואים אותך זביני? ואוד פוכל לתון זאת? פתין שחפה שזביני חפה. וכן לחאות רב עם לבוש הדור אוד פחמנע חזרת הפפלה היא מעין פחמשז הגיד שלו לעיני כל ללא צגשה דבדיי הפוכה שכתב או שעוסק, נראה פד פוככל לתון זאת? שמו לב היטב למעשיכם, וגמה שהלמליים רואים שלא חלה פחלה פחת ודכם, ה' יעזר שתחזק פלנו.

מנחת יצחק

מעלת למוד הזהיר {סדרה (67)} – הכח להתגבר על יצר הרע

ומה פלחו חוו גיפדין פלחו תקיפין וחד עוליא דאיתי לון לביא דיוסף דחלו, פד ייתי קדשא ברוך הוא למתבע לה לדינא לבר נש על אחת פמה ובמה, בגין פד בעי לה לבר נש לאודתרא פהאי עלמא לאתתקפא בה בקדשא ברוך הוא וישיו בה רוחענה דאף על גב דאיהו חטיי אי יתדר מנה פריוכתא שלקתא הא תקיף איהו ויתתקפא בה בקדשא ברוך הוא פאלו לא חמא, דהא שבטין בגין דחמו על נגבת יוסף חוו דחלין דאקללא לא חמו לא חוו דחלין כלל בגין דחובי דבר נש מתברין לבה ולית לה חילא כלל מאי שנקא דהא חווי יצר הטוב איתר עמה ולית לה חילא לאתתקפא על החווי יצר הרע, ועל דא פתיב (דברים כ) מי האיש הנרא ודך הלכב הנרא (דיראה דא) מחובין דבריו דאנון תבירא דלבא דבר נש: חכום ומוכר וגמלנו לעולם ירגיו חכם יצר הטוב על יצר הרע, והשפיל חכריו. חס הלך ממנו, טוב. ואם לאו, יעסוק פמוכר, פי חין כך דבר לשבור את הילך הרע, חלף המורה. חס הלך, טוב. ואם לאו, יזיפו לו יום המיתה פדי לשפיר. פאלו יש להספיל, הרי זהו יצר הרע וזהו מלמד המות. וכי מלמד המות ישמר מפני יום המיתה, והרי הוא החכר את בני החכם, ומשקע שהשמתה שלו, היא להמית חכמים, ו

הן לעולם ירגיו אדם יצר טוב על יצר הרע וישתדל אכתרה אי אויל מנה יאות ואי לאו ישתדל באוריתא דהא לית לה מלה לתברא יצר הרע אלף אוריתא, אי אויל מוכיב ואי לאו יזכר לה יוסא דמותא בגין לתברא לה. חכא אית לאסתפללא דהא דא הוא (קס"א ב) יצר הרע ודא הוא מלמד המות, וכי מלמד המות מתבר מקמי יוסא דמותא ודא איהו כטולא דבני נשא חוו ואשתמע דחדה הוא דילה ובגין פד אסמי לון לבני נשא תדיר בגין לאמשקא לון קדא, אלף ודאי מה דאתמר דידבר לה בר נש החווי יוסא דמותא ודאי הכי הוא בגין דמתבר לבר דבר נש דהא יצר הרע לא שריא אלף באתר דאשתבח חדוה דחמרא וגסותא דרוחא, וכד אשפח רוחא תברא פדין אתפרש מנה ולא שריא בהרה ובגין פד בעי לאדקרא לה יוסא דמותא ויתבר גופה ואיהו אויל לה. הא חוו יצר טוב בעי חדוה דאוריתא ויצר רע חדוה דחמרא וניאופין וגסותא דרוחא ובגין פד בעי בר נש לארגזא (לה) תדיר מהחוי יוסא רבא יוסא דדינא יוסא דחושבנא דלית לה לבר נש לאנגא עלה אלף עובדוי דכשרון דאיהו עבד פהאי עלמא בגין דבינו עלה פהחוי שעתא, הא חוו ויראו האנשים פי הוכחו בית יוסף.

ג'רם להם שהיו מתקדשים. צעת שיבא הקדוש ברוך הוא לתבוע את האדם לזיו, על אחת כמה וכמה שיש לזרע ולפחד. משום זה לריו האדם להזכר בעולם הזה, להחזיק בהקדוש ברוך הוא, וישם מעטו בו. כי אף על פי שהוא קטן, אם יחזיר בתשובה שגמיה, הרי הקדוש ברוך הוא חזק, להעביר על מדותיו, ולקטור לו, ויזכר להחזיק בהקדוש ברוך הוא, פלנו לא חטא פלל. פי השגמים, משום שחטאו בגנבת יוסף היו ירחים, ואם לא היו חוטאים, לא היו ירחים פלל. פי עונותיו של האדם משגרים את לבו ואין לו פח פלל. מהו הטעם, פי יזכר הטוב נשבר עמו ואין לו פח להגבר על יזכר הרע. ועל פן פתוב, מי האיש היזכר וגו', היזכר מן העונות שגדויו, שהם משגרים לבו של אדם.

שמשום זה הוא מסטה אותם תמיד, דפי להמשיכם למיתה. ומשיב, חלל ודחי מה שלמדנו שהאדם יזכיר לו יום המיתה, ודחי פן הוא, דפי לשבור הלב של האדם, פי יזכר הרע אינו שורה חלף פמהום שמתלכות שמתת האין וגלות הרות. וכן שמתלכות רוח שגור פחדם לו מתפרד ממנו, ואינו שורה עליו, ועל פן לריו להזכיר לו יום המיתה, וישבר גופו והוא הולך לו. זל ורחל, יזכר הטוב לריו חזקה של חזקה, ויזכר הרע לריו חזקה של יין ויחזוף וגלות רוח. ומשום זה לריו האדם להפחידו תמיד מחותו יום הגזול, יום הדיו, יום החשבון, שאין מה שיגן על האדם, חלף המעשים הטובים שהוא עושה בעולם הזה, דפי שנינו עליו פשעה הריא. זל ורחל, ויזכרו האנשים פי הובלו וגו', ומה שפלל היו גבורים, פלל חזקים, ועלם אחד שהביאם לבית יוסף,

דרך ארץ קדמה לתורה (ט) – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – עזרת דקדושה

להצילו. לא אני הכתבת! אף האב מאן להקשיב. אם תרצה באמת – תצליחי! טען בתקף. בררה אחרת לא נשארה בידי רבי שמואל, אלא לנסות. למחרת צעד רבי שמואל לבוון בנזן בתי המשפט, וברר היכן יוכל לדבר עם שופט פלני הממנה על משפטו של רחמים לולו. אם תרצה לדבר עם כבוד השופט על משפט ספציפי, תצטרף לרדת למרתף, שם תבקש מהמזכיר את תיקו של האישי, אמרו לו. רבי שמואל עשה את אשר נצטווה, והנה בעודו עולה במדרגות עם התיק העמוס ומעלעל בו, לפתע הוא רואה את הדרף בו נרשמו ההוכחות המרכזיות למעשה העברה של רחמים. בלא להסס תלש רבי שמואל את הדרף, קפלו והכניסו לכיסו. בהגיעו אל השופט התקין היה חף מראיות מהותיות. "ראה נא" פנה רבי שמואל אל השופט, "הלא רואים בחוש כי אף שגר טפלו ודים על רחמים, ואין ראיות רציניות בידיהם". השופט הטיב את משקפיו ועלעל בחומרים בתיק, ואכן ראה כי אין כל הוכחות נסביות הקושרות את רחמים לעברה שנעשתה... בלב שלם הוא הסכים עם רבי שמואל והודיעו כי בעת המשפט יפטר את רחמים לולו מכל אשמה. ששון ושמחה נשמעו בבית משפחת לולו כשנודעה להם בהסתחתו המשמחת של השופט, אף אחד מאותם שידע על התחבולה המסכנת שנעשתה לא היה יכול להתאפק: "רבי שמואל, הלא אם היו תופסים אותך על חם בשבוש הליכי המשפט בצורה שכזו – גור דינך היה חמור מאוד, עד מות. איך לא פחדת לתלש את דף הראיות?". ורבי שמואל ענה: "פסוק יש ביד, וכה הוא אומר: 'מי את ותיראי מאנש ומתן אדם חציר יתן. ותשפח ה' עשה נוטה שמים ויסד ארץ. ותפחד כל היום תמיד מפני חמת המציק כאשר פונן להשחית. ואיה חמת המציק'. קדם בניסתי לבנין בית המשפט שנגנתי את מלות הפסוק, וכשאני אומר את המלים המרוקמות האלו בשחון חזק בבנורא נכנס בלבי, והוא מגרש כל פחד ומורא מבני תמותהו". (גליון נחלי נצח' מתוך ספר תולדותיו 'עבודת שמואל')

הנאמן המקבל רבי שמואל דריו וצ"ל (מוכי ורבי) מנצל היה כל דקה מיתרת ללמוד התורה והעמקה בסודותיה. אמנם היה נאלץ גם לעסק בעניני העולם, כמנהג חכמי ככל שלא רצו להנות מתר תורה ופרנסו את עצמם בעמל פניהם. ה' זמן לידו משרת נהול חשבונות בבית משפחת העשירים הלניצי, והוא עבדס באמונה ובישור. באחד הימים ראה למול עינו את ראש הממשלה העיראקי בכבודו בעצמו ששאל בנימוס בשלומו והתענן על טיב ואפי עבודתו. לאחר זמן התברר כי אלו לא היו שאלות סתמיות, לראש הממשלה נודע על העובד החדש והמבריק של הלניצי והחליט כי שנה להתענן ולבדק אם מוחו החריף יוכל לעזר למדינה. ואכן, ראש הממשלה התרשם עמקות מחקמתו של רבי שמואל והחליט לקחתו למזכירו האישי, לא פחות. שעת ערב מאחרת. דממה כמעט מחלטת מלכה ברחובות בגדד. דפיקות שנשמעו על דלת משפחת דריו הבהילו במקצת את האב רבי יצחק, שנגש במהירות אל הדלת והפתע לראות שם את רחמים לולו (שם בדוי) המרחוב הסמוך. רחמים היה פאוב ומפחד. בקצרה הוא גולל באוני רבי יצחק כי רשויות החק נטפלו אליו והחליטו כי עבר עברות חמורות. "בתחלה הייתי סבור כי אצליח להפריך את ההאשמות במהירות" אמר בקול שבור, "אף מיום ליום התברר לי כי הראיות תפורות עלי הרמיות, אין כמעט סכוי שאוכל להחלין מהם בשלום" רבי יצחק שמע ונתרד. סכנת מות מרחפת על יהודי, הישם וישמר. הוא נכנס אל הבית, קרא לבנו רבי שמואל שבאותה עת ישב ועין פסוניה מסבכת, ותאר בפני הון בקצרה את העלילה ועגש הפנות שתלוי ועומד מעל ראשו של רחמים. "שמואל" אמר האב בהתרגשות, "אם לא תצליח לבטל את גור דינו הרי דמו תלוי בראשך, אתה תהיה אשם במיתתו!" רבי שמואל עמד נדהם. "אבא רחמיא", נסה רבי שמואל להסביר, "במדינה עם שלטון דמוקרטי כשלנו אין לראש הממשלה השפעה על נהול משפטים. גם אם אצליח לשכנע את מעבידי בנחיצות החצלה והוא אף מאד ירצה, אין לו דרך

פלאי הנורא רחמנא לבא בעי – לב האדם (41) – ד"ת שפמה שנבלעין בלב.

עבודה שבלב זו תפלה כמו שאמרו ביבמות (סד). אין דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע ואין רצונם לומר מצד קבול התפלה בזכות אבותיו, כי השם יתברך שומע תפלת כל פה וקרוב לכל קוראיו רק אתפלה עצמה שאין דומה תפלת זה לשל זה. וכדרך שאמרו בראש השנה (יח). מפני מה זה התפלל ונענה בו, זה כיון לבו בו (כפירוש רש"י) כי בתפלה הכל לפי כונת הלב הן הדברים. והכל הוא לפי זוך הלב ואין דומה צדיק בן צדיק ששורש לבבו זך. ולכן נקרא תפלה בברכות (ו): כרום זולת דברים שעומדים ברומו של עולם כי הם הולכים למקום גבוה דוקא. אלא מכל מקום אמרו (ובחים נד): ניהות ביה פורתא משום דכתיב בין כתפיו בו כי באמת יש תפלה לפני דמעטפא כל צלותין (כמו שאמרו זוהר ח"א, כג): אני את דבא וגו'. כי במקום גדולתו התפלה הוא מקום גדולתו כמאן דאמר במגילה (כו). הגדולות מקום שמגדלין בו תפלה שם ענותנותו להיות יורד גם בן למקומות נמוכים. ולכן אמרו (ברכות ח). במקום תורה שם תהא תפלה ואין כאן מקומו יותר. רסיו לילה ד'

[קלג] התורה היא פועלת בלב האדם כמ"ש המאור שבה מחזיר למוטב וע"ש כך נקרא תורה. אבל יש ד"ת שהם מן השפה ולהחין כמ"ש בחלק (קו): על הוא: וע"ז נא' למה זה וגו' ולב אין זה נקרא פטטיא דאורייתא הניב טבין להביא האדם לידי תורת אמת כמ"ש שמתוך כו' וכמ"ש לעיל אות נט) אם אין החטא גורם כבדואנ. אבל העיקר הוא ד"ת שנכנס ללב ואיזה נכנס ללב כאשר הוא צמא ומשתוקק מאוד כד"ש ואוכלה ויהי בפי כדבש למתוק שהוא כענין ותורתך בתוך מעי פי' נבלעה בכל האיברים. וכ"א בתדבא"ז (פ"ד) אין ד"ת נבלעים בלב האדם אלא מי שהוא עיף להם. והעיופות והצמאון הוא מצד החסרון שמרגיש שחסר בדבר ושצריך ד"ת להשלימו. וע"ז א' (שבת לא). אי יראת ה' היא אוצרו אין ואי לא לא פ' היראה הוא הרגשת החסרון שזמה יגיע היראה וכמ"ש עקב ענוה יראת ה' והיא האוצר לקבל בה ד"ת. והצמאון הוא בלב מצד היצר וכמ"ש במדח"ג (תולדות קלח א) דאלמלא יצה"ר הדוותא דשמעתא לא ליהוי. וכשמתמלא ע"י ד"ת שפמה שנבלעין בלב אז הוא תיקון חטאי יצרא דעבירה שהוא ע"י התורה כמש"ל כ"פ:

תופינים לשפת קודש – כיצד להרגיש תענוג וחיות בתפלה?

חיות לכל עבד שכל מיני החיות כלולים שם, ממילא א"כ זהות עומד הוא ממש בלוחו השער אשר הוא עז טעוב ורע הכריך שמשיעו בו חיות והוא עומד שם ומתפלל ועי"ז נמשך לו תענוג וחיות הרי נמשך חיות ללוחו השער הרי העבודה כורך גבוה וכיון שזכר החיות והתענוג ללוחו השער נמשך שם ממילא לכל העולמות ואשר בס, וזכו ענין הזיווג הנזכר בספרים. וזוהו יסכיל האדם להבחין בעלמו כאשר אינו עושה ככה אין צמעותו כלום ואז עבודתו אינה כורך גבוה כלל מאחר שעומד חוץ משער ההוא, משא"כ כשעומד בשער ההוא וא"כ בחפלה מרגיש תענוג וחיות הנמשך לו מעץ החיים הרי זה כורך גבוה, ומכל שכן כשעומד בשער ההוא ועוסק בחזרה או במלות אשר הם בעץ החיים עצמם שורסם הרי עומד בלוחו השער וסולח ירו ולקח

וזוהו תצין איד העבודה כורך גבוה בזאמרו ולשוואה רעותיה זההיא אתר דאיקרי ורלא שזה העיקר, ור"ל שיעוד שאין מקומו של אדם במקום שגופו עומד שם כי הגוף אינו האדם רק צדק אדם, אלא מקומו של אדם הוא במקום שעומד במחשבתו כי זה כל האדם ולז"א בר נש למחריה ממילא המשיך על עצמו ורלא הרי מחשבתו חושב ומלא ירלח ה' ממילא עומד האדם זהאי תרעא ממס והיינו לשוואה רעותיה זההוא אתר כו', ואחרי שנמשך להאי תרעא כסדר המדרגות כבוד ואמונה וירלה ויהיז פרוטה לעני הדק מללי. וענין התפלה הוא דיעורים לה, וע"י דיעורים שמדכר אחרי הכנה זו אל ה' נמשך לו הרגשת תענוג וחיות מזה היינו מהמדה אשר למעלה ממלכות שהוא יסוד עולם התענוג הנקרא כל ונקרא חי עבד שהוא סיוס עץ החיים ומסס נמשך

גם מעץ החיים ואכל וממשק חיות להאי תרעה משם לכל העולמות. ויוצן מזה שאמרנו, כי אף שקום מורה ואום טובה אי אפשר לה להעשות בלתי יראה, היינו דוקא אוחז שמקומם למעלה מיראה דהיינו צדקה ותפלה וכל שכן תורה ומצוות, משא"כ צ' דברים אלו לשום כבוד לה' ולבעות צו שמקומם טרם כבודו להיכל יראה אין בהם רע כשעושה אותם טרם המשכת היראה והפחד עליו והיינו דקאמר אבטח ולא אפחד וק"ל. והיינו נמי דקפיד קרא על צ' דברים אלו איזה כבודי ואיזה מוראי (מלאכי א, 1) בדאמת ישראל מלאים מצות תמיד רק הוכיחם שאין עושים המצוות ביראתי ה' ואינם כלום והיינו איזה מוראי וא"כ אין מעשיכם כלום וקפיד תו אכבוד דמאחר שאין עליכם מורא שמים לפחות תנו כבוד לו שדבר זה נעשה אפילו קודם יראת שמים. והיינו נמי דאמר ישעיה (ישעיה ג, 1) מי בכס ירא ה' שומע בקול בעדו, ר"ל אף שיש בכס אנשים השומעים בקול ה' ועבדיו הנביאים ומקיימים מצוות מכל מקום מי בכס ירא ה' שישמע הלא אין בכס יראה אלא אשר הלך חשכים ואין נוגה לו שלא נגה אור היראה עליו ואין מעשיו כלום וא"כ לכל הפחות יבטח בכם ה' דהיה לו להחזיק עכ"פ במדה זו שהיא הנעשית אפילו קודם היראה והוא ליה לבעות עכ"פ בכם ה', משא"כ שאר מעשיו אינם כלום ח"ו והבן. הרי נחוצר לך כלל העבודה קשרה על לוח לבך כי זה כל האדם. ואמנם יכול לב האדם לומר כד עליו הדבר ואפילו המתקדשים ומטהרים העבודה כזו בעת תפלה ותורה ומצוות מכל מקום לא בקל יוכל לעמוד בשער ההוא כל היום וכל הלילה, וא"כ מה נעשה לרחותנו ביום שידובר בה שהרי מיד כמעט קט נשאר עומד חוץ להאי תרעה. אכן שמענה ואתה דע לך שיש תקנה גם לזה. ונבאר תחלה בהיותו עומד חוץ לשער ההוא איזה מקומו, דע כי את זה לעומת זה וסביב רשעים יתהלכין כי סביב צ' מצוות אלו משכן הס"א, ואמנם רחוק יהיה ביניהם כאלפים אמה במדה שאין להם רשות להתקרב תוך אלפים אמה סביב לגבול הקדושה כל יגנו מאור הקדושה, והרי אלפים אמה אלו מקום פנוי שכלה גבול הקדושה וגם הס"א אין נכנס לשם, וזה סוד ומדותם מקיר העיר ותולה אלף אמה מגרש אלף לשדות (במדבר לה, 7), כי הקדושה נקרא עיר מושב והס"א נקרא מדבר ח"ש תחום שבת אלפים אמה. והענין, כי בכניסת שבת מתפשטת מדה זו האחרונה עד טבור הארץ, ולכן מה שחזר לראש האדם להטריח טרם ישוי רעותיה בזהו אחר דליקרי

יראה צא לאדם בשבת מעצמו עבור שנחפזט מדת יראת שמים עד למטה, וזה בכל אדם לפי ערכו, ומלא קדושה זו אסור בעשית מלאכה כידוע כי קדושה זו סוד השכינה, ולכן במקום שהאדם עומד בעת כניסת שבת אם קנה שכינה והוא מלאקון קנין שיקנה לו שם קדושת השכינה והרי שם אלולו גבול הקדושה בצורתו מקום ורחוק משם הס"א לגבי ידיה אלפים אמה ואם יוצא משם חוץ לאלפים הרי נכנס לגבול משכן הס"א והיה מהראוי לכאורה ששקילה לתקן דבר זה יחזור משם למקומו, אכן חז"ל הגידו איפכא דלדרכה היואל לדעת אין מחזירין אותו (עירובין ח"ג:) דלדרכה זה תיקון תקלוט דאף שנקנס לגבול הס"א אי אפשר דבר זה עצמו לתקן עכ"פ לא יחזור כי מאחר שצא לשם שורה עליו הס"א ואם יחזור יגרס שהס"א נכנס בגבול הקדושה לכן שם יעמוד, ומדוהו של הקב"ה מדה כנגד מדה (סוטה ח:) , וכאשר הוא אינו יוצא משם אין רשות גם לס"א לזוז משם אל גבול הקדושה, משא"כ אם יחזור. עוד יש גרס לפעמים לס"א ליכנס לאותו מקום פנוי כגון בהסגת גבול שנקמר בו (דברים יט, יד) לא תשיג גבול רעך ואם עובר ע"ז אזי עונשו שגורם גם לס"א ליכנס חוץ מגבולה אל תוך מקום פנוי הזה. אבל כל זמן שלא פגם האדם באחד מהאו או בתחום או בהסגת גבול נשאר אותו מקום פנוי. וממילא אף בעת יציאת האדם מהאי תרעה מכל מקום נשאר עומד בצורתו מקום פנוי כל שאינו עושה עבירה ח"ו, ולכן אחר שעה דשוי רעותיה בהאי אתר דליקרי יראה הרי תיקון תקלוט וחזר למקום שיצא משם. ולפ"ז מובן שהיות האדם מתפלל או עוסק בתורה ובמעשים טובים בהיותו עומד חוץ לשער ההוא יש בו צ' בחינות אם עשה הדבר ההוא לא לשמה, ולא שלא לשמה דהיינו צ' יראה וצ' כוונה רעה כמו פניה וכדומה, ממילא עומד אז עכ"פ במקום פנוי הרי התפלה היא תפלה פסולה ומשטט במקום פנוי הזה וכל הקודם זה וזה, אם בקרוב יזדור האיש ההוא ליכנס תוך השער הרי תפלתו הפסולה הולכות עמו ומתחברים בצורתן התפלות שמתפלל בהיותו גו שער הזה ומתקנים, ואם ח"ו טרם תיקון זאת עשה איזה פגם ח"ו הגורם כניסת הס"א תוך מקום הפנוי הרי זהו הס"א בצורתו התפלות. משא"כ בהיותו מתפלל או עושה הדבר ההוא שלא לשמה גמור לשם דבר רע ח"ו לזו שוי רעותיה באתר דס"א אזי מיד טורפין תפלתו בפניו ולס"א איתמסר והבן. ערבי נחל ש"י

מאוצרות ההפטרות – יהלומים נוצצים מהפטרות

מנחת יצחק

מאוצרות ההפטרות – יהלומים נוצצים מהפטרות

לעולם בן הדיבור היוצא ממנו הוא קיים לעולם ולא היה נשתבה. וכמו בן אמירתו של אדם נשתבה מפני שהוא אינו קיים וכשאמר ישראל דבר אתה עמנו ונשמעה באה שכחה לעולם כנ"ל והן הנה דברי המד' אמרות ה' אמרות שהורות ולא של ב"ו מפני שהוא חי וקיים וידוע דמאיכות השכחה נפלה מחלוקת בישראל אלו משהרין ואלו מטמאין מפני דהקבלה נשתבה. וז"ש לעתיד וכל בניך לימודי ה' הכוונה שיהיו שומעים אמרות ה' וא"כ לא יהיה שכחה ויהיה שלום בין חכמי ישראל ולבך ורב שלום בניך וק"ל. או יאמר דאי' ורודף שלום זה שעושה לפנים משורת הדין דאם אדם עושה לפנים משוה"ד אין לו מחלוקת כלל ושלום יאמר לו וזהו כוונת הנביא וכל בניך לימודי ה' ר"ל שהם למודים לעשות לפנים משוה"ד כי זה השם מורה על רחמים והוא לפנים משוה"ד וא"כ ורב שלום בניך וק"ל: בצדקה תכונני רחמי מעושק כי לא תיראי וכו'. יובן עפ"י מ"ד בגמרא מיתה לרשעים הנאה להם והנאה לעולם שכל זמן שרשעים בעולם חרון אף בעולם ופריץ הגמ' מאן נינהו רשעים א"ר יוסף נגבי ע"כ ולכאורה תמוה מאי פריץ מאן רשעים פוק חזי רשעי ארץ ועוד מאי משני הגמ' נגבי למה תפס נגב דוקא. ונר' דהענין הוא עפ"י מ"ד מתן בסתר יכפה אף מפני דהנותן צדקה בסתר ואינו מגלה לשום אדם בלתי לה' לבדו הוא מעולה שבצדקה. אינו נותן להתנאות בכך. ואולם אם הנגב נותן בסתר אין לו תקנה דידוע מ"ש חז"ל מ"מ החמירה תורה בגנב יותר מבגזלן מפני שהגזלן משוה כבוד עבד לכבוד קונו וגנב עושה עין שלמעלה כאילו אינו רואה ולבך אין לו תקנה אפי' בצדקה בסתר. וא"ש הגמ' כל זמן שרשעים בעולם חרון אף בעולם ופריץ מאן נינהו רשעים הא יוכלו לתקן את אשר עיוותו בצדקה בסתר אשר יכפה אף לכך א"ר יוסף נגבי דלהם אין תקנה בצדקה בסתר. וז"ש בצדקה תכונני הכוונה שבצדקה יוכל לכפות האף והיינו בתנאי כי רחמי מעושק ר"ל מגניבה ואם זאת תעשה כי לא תיראי וממתה כי לא תקרב אליך. הן גור יגור הכוונה גור הוא מנזרת ויגור מואב ר"ל מי שגד מן האנשים ולא מעין שלמעלה והוא אפס מאותי לזה אין תיקון בצדקה אבל מי שגד אתך דהיינו שירא את ה' כמו את האנשים עליו יפול יהיה כאחד ממך וא"ש וק"ל. באופן אחר נראה עפ"י מ"ד דיש שני מיני צדקות אשר האדם נותן. הא' אדם נותן צדקה כדי שלא יבא פורענות עליו ויש מיני שנותנים צדקה כדי לקבל פרס דהיינו שיהיה לו בן זכר וכדומה. ואולם הצדקה הנכונה הוא באם אדם נותן צדקה מאהבת השם ב"ה אשר צוה לנו הלא פרום לרעב לחמך. וז"ש בצדקה תכונני והיינו אם רחמי מעושק ר"ל שיתרחק מליתן ע"מ לקבל פרס והיינו מעושק וגם אל יתן צדקה בשביל המחיתה שלא יקרב אליך רק שיתן מאהבת השם ב"ה. ואמר על צדקה זו שנותן בשביל פורענות הן גור יגור היינו שיגור מצרות המתרגשות בעולם והוא אפס מאותי דהיינו שגד רק מהמקרים ולא מן השם ב"ה אבל מי שגד אתך היינו שגד מעצמו ולא

ענינה סערה לא נחמה הנה אנכי וכו'. יובן כוונתו עפ"י מ"ד בגמ' דישאל לא בקשו לקבל תנחומים מכל הנביאים לבך כתיב לא נחמה. ונראה לתת מעם דבת השובבה אומרת איך אשוב אל ה' בקול רנה שמא אכשל ח"ו בחטא וחיוב אני לגלות והפוכי מטרתא למה לי? ולזאת הטענה לא מצאו כל הנביאים להשיב כי צדיק ורשע לא קאמר ולבך לא קבלו תנחומים מהנביאים אבל הקב"ה מנחם אותם ומודיע אותם שלא יכשלו בחטא כלל היינו שיעבר הדברים המסייעין לחטא ומפרש הנה אנכי מרביץ בפוך אבניך והיינו כי פוך הוא אבן טוב הנקרא נופך. ואבניך הוא כינוי לת"ח כמה דאייתמר כל ת"ח שאינו קשה כברזל אינו ת"ח דכתיב ארץ אשר אבניה ברזל אל תקרי אבניה אלא בניה נמצא שת"ח מכונים בשם אבניך. והנפך הוא מיוחד לשבט יהודה והיה קבוע בחושן. והוראתו היא על שיהודה היה עניו והודה ולא בוש ואמר צדקה ממני ומה טוב ומה נעים אם הת"ח קנה מדת ענוה זו כי תורתו משתמרת בקרבו. וז"ש שיהיו אבניך מורבצים בנופך דהיינו מדת ענוה וזה יהיה מניעה לבלתי תכשל בחטא. ויסדתך בספירים דהספיר היה מיוחד לשבט יששכר, ויששכר הטה שכמו לסבול עול תורה וכן יהיו לעתיד יסודות ישראל שהם עמא דבר ויהיו אהובים לתורה וזה יהיה סיבה שיהיה מין הישראלי נשמר מכל חטא וק"ל: ושמתי כדכד שמשותיך. פי' ע"פ מ"ד בגמרא פליגי בה תריין אמוראי בארעא ותרין מלאכי ברקיע חד אמר מן שוהם וחד אמר מן ישפה ומנו מיכאל וגבריאל והקב"ה אמר ליהויה כדיו וכדין ונראה לתת מעם על זה המחלוקת בין מלאכי עליון. דאיתא שוהם הוא מיוחד לשבט יוסף. ויוסף הצדיק הכריח את יצרו במעשה פוטיפר ולא נתאוה להיות עמה והוראת שוהם על זה. וישפה הוא אבן טוב מיוחד לשבט בנימין ובין כתפיו שכן השכינה וממנו תצא תורה לבך נקרא ישפה יש פה ללמוד. וא"י מלאך גבריאל הוא ממונה על התאוה ומיכאל שר התורה. וזהו המחלוקת שביניהם ה"א מן שורש הכוונה שיהיו ישראל מסוגלים באבן שוהם שהוא מונע התאוה כן יהיו ישראל לעתיד וזהו אמר גבריאל הממונה על התאוה וח"א ישפה דהיינו שיהיו ישראל בעלי תריסין וזהו מאמר מיכאל כנ"ל. ואמר הקב"ה ליהויה כדיו וכדין כוונת שניהם הנ"ל וז"ש ושמתי כדכד שמשותיך כדיו וכדין וק"ל: וכל שערך לאבני אקדת. פי' שכל צדיק יהיה לו מדור בפני עצמו ולפי מעלתו יהיה גדולתו יותר משל חבירו וכל אחד נבוה בשל חבירו ולבך אמר וכל גבולך לאבני הפץ שיהיה לכל אחד חפצו ולא יקנאו אחד בשביל חבירו כי יהיה לו די בשלו וא"ש וק"ל: וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. פי' עפ"י מ"ד במדרש אמרות ה' אמרות שהורות וכי אמרות ה' שהורות ואמרות בשר ודם לאו שהורות אלא שהוא חי וקיים ותמוה ונראה דהענין הוא דידוע דסיבת גרמת השכחה על שאמר ישראל דבר אתה עמנו ונשמעה באה שכחה לעולם. והמעם דאלו שמעו הדברות מפי הקב"ה שהוא חי וקיים

מנחת יצחק על ספר שמות

מהמקרים עליך יפול כנ"ל וק"ל. באופן אחר נר' עפ"י מ"ד דלעתיד לא יהיו עניים כלל רק גרים אשר יגיירו את עצמם המה יהיו עניים ואבינוים בקרב הארץ ולהם יתנו הצדקה. וידוע דאין מקבלין גרים לימות המשיח מפני שעושה מיראה וז"ש הן גור

לקחי הפרשה לשבת - סגלת המעשר

יגור דהיינו מי שבא להתגייר לימות המשיח אין מקבלין אותו לפי שאינו מתגייר מאהבה השם ב"ה והוא רק אפס מאותי אבל מי שגר אתך דהיינו מי שנתגייר בגלות יראה לעתיד אור כאחד מבני ישראל כדאי בוזהר ויהא חלקו בחיים וז"ש מי גר אתך עליך יפול וק"ל: אהבת יהונתן ראה

תמיד בבחינת תשובה, היינו שיהיה לו בושה והכנעה לפני הבורא ברוך הוא, וזה הוא חסד ה' יתברך בעת בריאת שמים וארץ לברוא בחינת תשובה, וכשאדם עושה תשובה כקמן שנוולד דמי, היינו שהבורא ית"ש משפיע לו נשמה חדשה מכסא כבודו ית' מהמקור שנשמות ישראל נחצבות משם כמאמר הגמרא (יומא פו.) גדולה תשובה שמנעת עד כסא הכבוד, להיות נשפע משם נשמה חדשה ולהיות כקמן שנוולד. וזה היה בחינת דוד המלך ע"ה כמאמר הכתוב (תהלים ב ז) אספרה אל חוק וגו' בני אתה אני ילדתיך, שבכל יום היה בבחינת תשובה ונשפע לו בכל יום נשמה חדשה מכסא כבודו ית' כאילו נולד היום. וזה איזהו חכם, איזהו עיקר בחינת חכמה, הרואה את הנולד - שיראה תמיד שיהיה בבחינת תשובה כאילו נולד היום. ולזה כיון שלמה המלך ע"ה באמרו (קהלת ד יג) טוב ילד מסכן וחכם, מכנה לו בשם ילד ובשם חכם, לרמוז שזה תלוי בזה, כשהוא בבחינת ילד אני היום ילדתיך אז הוא בבחינת חכם. רק שיש ב' בחינות תשובה, בחינה א' מי שעושה תשובה מחמת אהבת השי"ת, שמשתוקק וכלתה נפשו לה, ויש לו יראה ובושה והכנעה לפניו ית"ש, ומחמת זה הוא תמיד בבחינת תשובה, וזהו התשובה היא בחינת אור, שנשפע עליו אור תשובה ממקור התשובה על ידי בחינת אור שהיא בחינת ברכה. ויש מי שעושה תשובה על ידי יסורים באין עליו, ומחמת זה הוא מפשפש במעשיו ועושה תשובה, וזהו התשובה הוא בחינת חושך, היינו שנשפע עליו בחינת תשובה ממקור התשובה על ידי בחינת חושך שהיא בחי' קללה. וזהו ראה אנכי" גימטריא כסא, היינו בחינת כסא כבודו ית', נותן לפניכם בחי' היום שהוא בחינת תשובה כמאמר הכתוב אני היום ילדתיך, ברכה וקללה - היינו שלפעמים נשפע בחינת תשובה בבחינת ברכה ולפעמים נשפע בחינת תשובה בבחינת קללה. את הברכה היינו שנשפע בחינת תשובה בבחינת ברכה אשר תשמעון אל מצות ה', והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' היינו לבחינת תשובה הב' המבואר לעיל. וזהו חודש אלול שאות אלף נתחלף לאות עי"ן באותיות אהד"ע, והוא אותיות עוילל לשון עוולל ויונק, מרמז שבחודש אלול צריך לעשות תשובה לבוא לבחינת נולד כנ"ל. ולזה מרמז אלולל א"ני ל"רודי ו"רודי ל"י (אבודרהם סדר סליחות), פירוש בחינת תשובה שבאה מחמת אהבת ה' נקרא אני לדודי, ובחינת תשובה שעל ידי יסורים כנ"ל נקרא ורודי לי. וזהו הפותח יד בתשובה (תחנון הוא רחום) בחינת תשובה מכונה בשם יד, ולזה אפשר לרמוז שת"בת א"לול ות"בת י"ד בגימטריא כ"סא, מרמז שעל ידי בחינת תשובה יושפע עליו נשמה חדשה מכסא כבודו ית', ובזכות זה ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן כן יהי רצון: או יאמר ראה אנכי נותן לפניכם היום וגו'. יש לדקדק במה שאמר הייום, הלא הפרשה כי תבוא (דברים כז יב - יג, וע' יא כט) כתיב הברכה על הר גריזים והקללה על הר עיבל. ואפשר לומר על דרך זה, הדגה אמרו חז"ל (קידושין מ:) חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא חצי זכאי וחצי חייב וכל העולם כולו כאלו הוא חצי זכאי וחצי חייב, עשה מצוה אחת מכריע את עצמו וכל העולם כולו לכף זכות, עשה עבירה אחת ח"ו מכריע את עצמו וכל העולם כולו לכף חובה. ולכאורה הדברים אינם נעשים כלל, והצדיקים שעושים מצות תמיד ועשו עבירה אחת ח"ו לא יקבלו שכר מהמצוות. אמנם כך הוא הענין, שהרשע בעת שעושה המצוה וחוזר בתשובה או נמשך חסד עליון על כל העולם, וכן שעושה עבירה אחת או גורם ח"ו שיסתלק חסד עליון מזה העולם באותה שעה, וזהו הכריע את כל העולם לכף חובה בזה השעה, וזהו בחינת הברכה אשר מקבל שכר. וזהו פירוש הפסוק ראה אנכי, פירוש שבא אותה שעה אם עושה עצמו שהכל תלוי בו. נותן לפניכם היום, פירוש שבאותה שעה אם עושה מצוה ממשך חסד עליון על כל העולם באותה שעה, וזהו בחינת הברכה אשר תשמעו, ואם ח"ו עושה איזה עבירה או גורם ח"ו להסתלק חסד עליון מעולם הזה בזה הרגע, וזהו בחינת הקללה אם לא תשמעו (היינו שגורם ח"ו הסתלקות החסד, אבל אם עושה תשובה אז ממשך חסד עליון ואור שפע על כל העולם, יהי רצון שנוכה לבחינת תשובה אמיתית אור וחסד עליון על כל העולם, אמן כן יהי רצון): בת עין ראה

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וגו', על פי מה שאמרו חז"ל (קידושין לט:) שכר מצוה בהאי עילמא ליכא, ושמעתי בשם אבי ז"ל שהקשה, והא כתיב (ויקרא יט יג) לא תלין פעולת שכיר, ויתריץ שעל פי הדין (ש"ע ח"ו"מ סי' שלט ס"א) השוכר על ידי שליח אינו עובר, אם כן לפי זה שהתורה ניתנה על ידי משה אינו חייב על לא תלין, אמנם כ"ו בשאר התורה אבל אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו (מכות כד.) ולא על ידי שליח, אם כן יהיה חייב בלא תלין, וע"ז אמר הכתוב ראה אנכי נותן וגו', ר"ל אני נותן שכר בעבור אנכי שנתתי בעצמי, וחייב אני ליתן בעולם הזה עכ"ד ז"ל. ובהו ניהא מאמר חז"ל (קדושין לט:) שכר מצוה בהאי עילמא ליכא. ואפשר לפרש גם כן על זה הדרך, על פי מאמר הכתוב (איוב טו טו) הן בקדושו לא יאמין, פירוש כמאמר הכתוב (דברים ח יב) פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת ורם לבבך וגו', וא"כ שמן הטובה אפשר לצמוח ח"ו קלקול על כן יותר טוב לגנוז הטוב לעולם הבא, ובעולם הזה אדרבה מה טוב שיהיה לבו של אדם נשבר ונדכה, וזהו שאמר הכתוב (תהלים לא כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם, פירוש מה טוב הוא כשהטוב הוא בחינת חסד יהיה צפון לעולם הבא, ועוד שפעלת לחוסים כך הם הצדיקים, נג"ד בני אדם ר"ל בחי' נג"ד, בחינת דין, בכדי שיהיה לבו נשבר ונדכה. וזהו פירוד ה' הוא האלהים (דברים ד לה) ר"ל כשאתה רואה בחינת אלהים בחינת דין (וח"א סד:) תאמין ותדע שבחינת הוי"ה בחינת רחמים (וח"א סה.) הוא גנוז בתוכו. וזהו תקעו בחודש שופר בכס"ה ליום חגנו (תהלים פא ד), ר"ל בכסה הוא מלשון כיסוי, שבחינת חסד מתכסה בתוך בחינת הדין. וזהו בחינת מ"ן בחינת דעת שניתנה לדור המדבר דור דעה (ויק"ר ט א) שקבלו התורה על ידי משה בחינת דעת (וח"ב רכא.) התחברות חסד וגבורה (ע"ה שכ"א פ"ב), ולזה רמזו רז"ל (מכילתא בשלח עה"פ ויאמר ה' בו' הנני ממטיר) לא ניתנה התורה אלא לאוכלי מן, פירוש שאין התורה מתקיימת אלא במי שמאמין בזה ורואה הטוב הגנוז בבחינת דין, שהוא צדיק וטוב לו הוא צדיק גמור (ברכות ז), ר"ל צדיק גמור הוא רואה תמיד הטוב אשר לו גנוז בתוך הבחינת דין, והוא בחינת דעת התחברות חסד וגבורה, ובחינה זו לא ניתנה אלא על ידי משה שהיה בחינת דעת והמשיך ג"כ בחינה זו על ידי מן לדור המדבר שיקבלו התורה בבחינה זו, וע"כ נקראו דור דעה מטעם שהיה להם בחינת דעת על ידי משה דווקא, אבל אחר כך שנמסרו לידי יהושע פני לבנה (ב"ב עה.) שלא היה יכול להמשיך להם בחינת דעת כמו משה רבו. וזה מרמז לנו משה רבינו ע"ה בפסוק ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וגו', היינו אנכי" גימטריא כ"סא, לרמז על בחינת כסא ליום חגנו בחינת כיסוי כנ"ל, שהדין מכסה על בחינת חסד כנ"ל, שבחינה זו המשיך להם משה רבינו ע"ה כנ"ל. גם ראי"ה אנכי" גימטריא ב"פ חסד גבורה חסר אחד, ר"ל מרמז על שני בחינות דעת היינו בחינת דין בגשמיות ובחינת דין ברוחניות ובתוכו גנוז בחינת חסד ורחמים כנ"ל. ומה שחסר אחד מרמז שכ"ז ישום האדם אל לבו כשחסר לו אחד ר"ל שום דבר אחד. ורמז להם משה רבינו ע"ה בר"ת של נ"ותן ל"פניכם היום ב"רכה ראשי תיבות אותיות לבנ"ה, לומר שכ"ז אני מזהיר אתכם עכשיו מחמת שתמסרו לידי יהושע שהוא פני לבנה ואין בו חסד כך להמשיך לכם בחי' דעת בחי' מ"ן כמנוני, לכן צריכים אתם להתחזק מאד בבחינה זו, ופירש להם ואמר והקללה אם לא תשמעו וגו' וסרתם מן הדרך וגו' ר"ל דרך נ"מ שני פעמים הוי"ה אלהים, מרמז לב' פעמים בחי' דעת הנ"ל בגשמי וברוחני. ואמר הכתוב וסרתם מן הדרך וגו' בחינת דעת, הלא לבת אחרי אליהם אחרים אשר לא ידעיתם, ר"ל ללכת רק אחר בחינת אלהים לבדו בלא בחינת חיבור הוי"ה, אשר לא ידעיתם ר"ל שאינו בחינת דעת, לכן תזהרו בזה לראות תמיד אור בתוך החושך כמאמר הכתוב (תהלים קיב ד) וזה החושך אור לישירים, שנוכה לזה במהרה אמן כן יהי רצון: או יאמר ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה וגו'. לכאורה תיבת הייום הוא מיותר. אך נזכר לומר על דרך רמז, ומקודם נבאר מאמר חז"ל (תמיד לב.) איזהו חכם הרואה את הנולד, הדגה עיקר העבודה הוא להיות

(ישעיה ב' ג') שמפרש הפסוק "כי מציון תצא תורה" ששם היה מושב הסנהדרין והכהן ומלכות בית דוד. והמבואר בפשטות שתקנה זו היתה בזמן הבית, שהרי מיירי קודם תקנת יהושע בן נמלא, ואיהו גופיה היה מאנשי כה"ג ששימשו בבית שני, כמ"ש רש"י בב"ב שם בד"ה משום. ומלבד זה, הלא מ' שנה קודם החורבן כבר גלתה סנהדרין משם, כדא"ב בשבת ט"ו א. ב) ולכא"ו יש לדקדק עוד לפי דברי תוס', מה הלשון 'מאי דרוש', הא בלא"ה סברא הוא, ודומיא דמעשר שני, שהביאו תוס' מהספרי, "גדול מע"ש שמביא לידי תלמוד, לפי שהיה עומד בירושלים עד שיאכל מע"ש שלו, והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה, היה גם הוא מכוון ליראת שמים ועוסק בתורה, כמו"כ כאן שמביא יר"ש למלמד, וכמ"ש החת"ס בחידושיו לב"ב, שע"כ גם מקונן הנביא (שם א' כ"א), "מלאתי משפט צדק ליון בת...", שהיו בה בירושלים תפ"א בתי כנסיות, כמנין 'מלאתי', ששם למדו תינוקות של בית רבן, כי מרוב קדושתם הכניסו לה כל תשב"ר למען ילמדו ליראה את ה'. ואטו צריך ללמוד מפסוק שיש ענין בזה, והרי חז"ל שיבחו את רבי יהושע בן חנניא, ואמרו אשרי יולדתו, על שאמו הכניסה עריסתו לביהמ"ד. ג) ואולם חידוש גדול עולה מדברי מהרש"א בח"א שם, שכתב "מאי דרוש, כי מציון תצא כו'. דאי לאו להושיב בירושלים מלמדי תינוקות, מאי רבותיה דציון וירושלים משאר מקומות דארץ ישראל, דהיינו שהוקשה להגמ' מ"ש תיקנו להושיב תשב"ר בירושלים יותר משאר מקומות, וע"כ שמתקני התקנה דרשו ממקרא דבי מציון תצא תורה, שזה המקום מסוגל לגדל בו תשב"ר לתורה. ולפ"ז י"ל דמש"כ תוס' לפי שהיה רואה קדושה וכו', הוא רק טעמא דקרא, אבל המתקנים תיקנו משום הפסוק. ולכא"ו יש ללמוד מזה דירושלים יותר מסוגלת גם להרבצת תורה, וכמו שדקדקנו בלשון התוס', "לפי שהיה [המלמד] רואה קדושה גדולה...", ואכן ה'ספורנו', שייכזו להאיר עיני וזלתם, כאמרו כי מציון תצא תורה, ודבר ה' מירושלים". אלא שיש לשאול, אי"כ למה דוקא 'מלמדי תינוקות' נקבעו בירושלים, הרי כל הבתי מדרש לתורה היה צריך להעדיף לקובעם בירושלים, היכא דאפשר. וצ"ע. ד) והנה הרמב"ם בסוף פ"א מהל' קידוש החדש, כתב, "אין מחשביין וקובעיין חדשים ומעברים שנים אלא בא"י, שנאמר כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, ואם היה אדם גדול בחכמה ונסמך בארץ ישראל ויצא לחו"ל ולא הניח בא"י כמותו ה"ז מחשב וכו' בחו"ל. ולכא"ו מפרש הרמב"ם דממקרא דבי מציון וכו' ילפינן לכל א"י ולאו דוקא לירושלים. וצ"ע. ועאמנם יעו"ש במפרש, שכתב, שהכוונה על עיקר א"י שהוא ירושלים, "ואין אנו סומכין אלא על קביעות ב"ד שהם עמוד ההוראה, והוא ב"ד שבירושלים, שהרי כל בתי דינים שבא"י טפילה, והם העיקר ואילו גדול לסמוך עליין. וממשיך ה'מפרש' שם וכותב, "וא"ת זה הפסוק [של "כי מציון תצא תורה..."] אינו מורה על הגבלת קביעות החדשים בלבד, אלא הוא כולל כל התורה כולה [דהיינו שכל התורה דוקא מציון יוצאת] שנאמר כי מציון תצא תורה... [וא"כ מה הרבותא שדורשים פסוק זה בדוקא לגבי דיני קידוש החודש]. ומתרג' ה'מפרש': "והתשובה, אע"פ שהפשט מורה ע"ז [שבאמת כלל הוא לכל התורה, מ"מ ממילא] יועיל זה הפסוק לנו בזה הענין, שהרי הוא מכלל התורה, והואיל והתורה כולה יוצאת מירושלים, גם זה הענין יוצא מירושלים". ומבואר בפשטות דס"ל דבאמת בכל מצוות ההוראה של התורה, ירושלים היא המקום אשר משם תצא הוראה, והוא דין שנלמד אמנם מהפסוק ד"כי מציון תצא תורה". ולכא"ו הוא חידוש גדול, שלא משמע כן

מההנהגה במציאות, דהרי לפ"ז היה דין להעדיף קביעת ישיבות בירושלים דוקא. וגם היה צריך להעדיף את הירושלמי על פני הבבלי, שהירושלמי מציון יצא, ואנן נגזרים אחר הבבלי [ע"י רש"י חולין ג' א' סוד"ה כי פליגי], ואולי שאה"ג שלאחר החורבן נשתנה ענין זה, וע"כ הבבלי עדיף על הירושלמי, ד"כי מציון תצא תורה" הוא רק בזמן שביהמ"ק היה קיים וצ"ע. ה) וראה ראינו בס"ד להגאון בעל 'נודע ביהודה' בספרו צלח עמ' ס ברכות (ס"ג ב) שכבר עמד לכא"ו בדקדוקים הנ"ל, כדא דא"ב בגמ' שם, שבקשו לנדות את המעבר החדשים בחו"ל, "וכ"כ למה, משום שנאמר כי מציון תצא תורה", וכתב בצל"ח, "ויש לדקדק, ואטו דוקא חישוב החדשים ועיבור שנה נקרא תורה, ואם אנו מפרשים פסוק זה בדוקא, אי"כ כל התורה לא תצא אלא מציון, וראיתי שהמפרש בהל' קידוש החדש בסופ"א הרגיש בזה וכו', ודבריו תמוהים, דאי"כ נימא כן בכל התורה שאינה יוצאה מחו"ל, והרי לא מצינו זה רק בחדשים ועיבורים". וע"כ כותב הצ"ח, "ולכן גלע"ד דבכללות התורה לא שייך לתלותה במקום, והתורה אינה משתנית, האסור והמותר, והטהור והטמא, והחיוב והפטור, לא ישנתה ממקום למקום וזולת קצת מצות התלויות בארץ. ואם לענין המורה שלא יורה רק בציון, ג"כ לא שייך, דאטו דיני התורה תלויים בהוראת המורה, הטהור והמותר נשאר בטהרתו ובהיתרו, אפילו יורה המורה בהיפוך, והוראת המורה הוא רק להודיע איך הוא דין תורה, ולכן לא שייך בו קביעות מקום, מלבד זקן ממרא שאינו חייב על המראתו אי"כ המרה כנגד יושבי לשכת הגזית. ומ"ש [בספרי, שופטים קנ"ד, הובא ברש"י דברים י"ז י"א] שאפילו אמרו על ימין שמאל, היינו שאפילו נראה לך שאומרים לך על ימין שמאל... אבל הם עצמם חלילה דיאמרו על ימין שמאל, ואם טעו בד"ן ואח"כ עמדו על האמת, חייבים הם עצמם לחזור מהוראתם להורות כהלכה, ולא אמרינן אתם אפילו מוטעים, ולכן אין שייך לומר על התורה שתצא מציון, אבל בחידוש החדשים חידשה לנו התורה, אתם אפילו שוננים, אפילו מוטעים, אפילו מזידים, בזה שייך לומר כי מציון תצא תורה". דברים ברורים עולים מדברי הצ"ח, שלגבי דין מסירת התורה לא שייך עדיפות מקום מסוים בעולם, שדוקא משם יוצא, ועל כרחיך יש לפרש כוונת המקרא היכא דשייך, ולפ"ז גם נאמר לגבי לימוד תשב"ר דא"י בב"ב הנ"ל דהתקינו להושיבם דוקא בירושלים, ומייתי הגמ' מאי דרוש, כי מציון תצא תורה", הוא דוקא משום סגולת המקום ליראת שמים מצד מה שרואה קדושה גדולה וכו' כמבואר בתוס' שם עפ"י הספרי, וזה שייך לענין מלמד דרדקי במיוחד, אבל אינו מצד עצם התפצא של ירושלים עיה"ק, אלא מצד שע"י ראייתו הקדושה מכוון יותר [המלמדים והתלמידים] לש"ש. ו) אשר לפ"ז בנוגע לנידוד, לכא"ו אין שום ענין להעדיף להדפיס ספר בעיה"ק ירושלים טובב"א, יותר מאשר במקום אחר, ובזה הוא פשוט יותר, שגם אילו היה ג"מ היינו רק לגבי המקום שנכתבו או נאמרו הד"ת הנדפסים, ללא קשר למקום הטכני שבו הועלו על מכבש הדפוס. ז) אלא, שראה זה מצאתי דבר חידוש, במכתב הגר"מ רוזנשטיין זצ"ל שנדפס בראש ספרו "אהבת מישרים", שם כותב לתלמידו שטיפל בהדפסת הספר: "גם זאת הפציה להדפיסו בעיר הקודש בירושלים, ולא מקום אחר, אם ישנם שם בתי הדפוס, כדי לקיים מה שנאמר כי מציון תצא תורה... ולעת עתה לא מצאתי פשר דבר לפרש שיחתו של צדיק, מה ענין זה לקיום הכתוב, כפי כל הדברים האמורים למעלה, ואולי דרך צחות דיבר, ועיקר כוונתו להקדים פרנסת בעלי הדפוס של עיה"ק על פני שאר ערי ארצה"ק, שבוה אפשר שלפי המצב בזמנם היה לזה דין כמו לענין צדקה. וצ"ע.

חברים מקשיבים לקולך (יא) – רק חוק לבלתי אכל הדם

בששון ובשמחה בגיל וביראה אַנְחוּ מַתְחִילִים בַּסֵּד מְדוֹר חֲדָשׁ אֲשֶׁר יַעֲסֹק אִי"ה בַּסְּגִיטוֹת הַנְּלִמְדוֹת וְהַמְּפֻרְסָמוֹת אֲבָל כֵּאֵן נִשְׁתַּדֵּל לְהַבְיֵא טַעַם נְכוֹן וְאַמְתִּי שְׂמֵיבִיא לְהַתְרַגְּשׁוֹת רַבָּה וְלְהַתְפַּעְעֵמוֹת בְּגִימֵי הַנֶּפֶשׁ לְשׁוֹמְעִים שְׂמַתְמַלְאִים בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְלִרְחוֹף כְּטַפֵּחַ מֵעַל תְּהַרְקַע מְרַב הַתְּלַחֲטוֹת הַלֵּב לְאֲבִינוּ שְׂבֻשְׂמִים וּמְקַבְּלִים פְּחוֹת מַחְדָּשִׁים לְעִבּוֹדָתוֹ יְתִבְרַךְ "חֲדָשׁ נִפְשֵׁר נַעֲרִיכִי" לְחֲדָשׁ וְלְהַתְחַדָּשׁ בְּעִזְרַת עֶזֶר עוֹלָמִים חַי חַיִּים אֲשֶׁר בִּירוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי הַנּוֹתֵן אֲמְרֵי שְׁפָר, וּבְכֵן מַה אֲשִׁיב לָהּ כָּל תְּגַמְלוּחֶיהָ עָלַי כֹּסֶת וְשׁוֹעוֹת אֲשָׂא וּבִשֶׁם ה' אֶקְרָא, אֲשִׁירָה לָהּ כִּי גָמַל עָלַי וְהִפְלִיא חֲסִדוֹ עִמָּדִי עַל אֲשֶׁר זָכַנִי לְפָתַח עֶזְרִי לְעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְאוֹר חֲדָשׁ אוֹר מְתוֹק, גַּלְעָנִי וְאֲבִיטָה נְפִלְאוֹת מַתּוֹרְתֶךָ. כֵּתַב הַדְּבָרֵי יוֹאֵל עַל פֶּרֶשְׁת רֵאשִׁי הַסֵּבֵר נִפְלָא עַל רֶק חוֹק לְבַלְתִּי אֶכֶל הַדָּם ומעתה נבאר מאמר הכתוב רק חוק לבלתי אכל הדם, ולמה הזהירה הכתוב על התחזקות באוהרת הדם, גם למה נאמר לאו זה בלשון שלילה, כקושייתנו לעיל (קושיא ה), ואפ"ל עפ"י מ"ש הרמב"ן ז"ל בשם ס' המורה, שהיו שטופים באכילת הדם, ומתחברים אל השדים ע"ז, כדי לשמוע מהם עתידות, ואפשר שאוהרה זו לא נאמרה לאסור אכילת הדם, כי כבר הזהיר עליה הכתוב כ"פ, אבל כאן

עוה הכתוב שלא ליתן התחזקות לאוכלי הדם, והצווי הוא שלא לשאול עתידות מאוכלי הדם, כי ע"ז נותנים להם חיווק וגורמים לו שיאכל דם, ואילו שומעים לו, ושואלים ממנו עתידות, לא היה מתחבר אל השדים ולא ה"י אוכל דם, ומפני שהיו שטופין ורודפיין לשמוע עתידות כמ"ש הרמב"ן ז"ל, ע"כ הזהירנו הכתוב חזק שיהי לך התחזקות, ואל תרדוף לשאול העתידות מאוכלי הדם, לבלתי אכל הדם, שלא תגרום שיהא הדם נאכל על ידך, וע"כ כתבה תורה אוהרה זו בלשון שלילה לבלתי אכל הדם. ואפ"ל עוד בחינה, עפ"י מ"ש האוההח"ק (בפי' יתרו) עה"פ לא יהי לך אלהים אחרים, וז"ל כי פעולת איש ישראל העובד ע"ז דל, פועלת הדרגה באותו אלהים, והוא אומר לא יהיה לך אלהים, פי' הוי' שלך תעשנו אלהים, והאבן עזרא ז"ל כתב עה"פ כי מנסה ד' אלקיכם אתכם, בעבור שעונו ולא המיתו, וע"כ ניתן לו הכח לעשות אותות ומופתים, עכ"ד, ואלו הי' לכל הדרור התחזקות בשמירת התומצ', לא הי' כח לע"ז כלל, והיו במלים ממצייאות לגמרי, כי רק ע"י העברת התומצ', נותנים להם הוי' וכה ומצייאות כמ"ש האוההח"ק, וע"ז נותנים להם כח לעשות אותות ומופתים כמ"ש הראב"ע ז"ל ואפשר שמה

שאמר הכתוב כאן רק חזק, הוזהרנו הכתוב להתחזק בשמירת כל התורה והמצוות, ואז יהי ממילא לבלתי אכל הדם שלא יתאכל הדם, ולא יהי כח לסמ"א והשדים להתחבר עם ישראל, ולטמא אותם ע"י אכילת הדם, כי אם נתחזק בתומ"צ, כאפס וכאין יהיו, ולא יהי בכוחם להביא את ישראל לידי נסיונות ע"י העתידות שאומרים, כי הנסיונות ע"צ העונש הם באים כמ"ש האבן עזרא ז"ל, ובעבור שרפו ידי הדור מן התורה והמצוות, ע"כ יש לרשעים ולמוזיקי עולם, כח גדול לעשות אותות ומופתים ולהביא אותם לידי נסיונות. ולכן הוזהרנו התורה"ק רק חזק בתומ"צ, ותתחזק כוחות נפשך ע"י שמירת התומ"צ, ולא תתן אחיזה לסמ"א בכוחות נפשך, ואז יהי ממילא לבלתי אכל הדם, ונותן הכתוב מעם כי הדם הוא הנפש, דכל תשוקתם של המוזיקים האלה אל הדם, מפני שיש בדם כח הנפש, וכל מאוים שיהא להם אחיזה בקדושה ובנפשות ישראל, וע"כ מתדבקים השדים אל אוכלי הדם, כי ע"י הדם, שיש בו כח הנפש, יש להם אחיזה בנפש ישראל, וע"כ צוהה התורה"ק לחזק כוחות נפשך ע"י שמירת התומ"צ, ואז לא יהיה להם אחיזה להתדבק בנפשך. והרמב"ן ז"ל כתב כי ב' מעמים יש, מעם הכתוב כי הדם הוא הנפש והוא העיקר, ומעם שכתב בס' המורה, שהיו מתחברים לשדים ע"י אכילת הדם, ולדרכנו שניהם חרא נינהו, והא בהא תליא, כי ע"כ היו השדים מתחברים אליהם באכילת הדם, כי הדם הוא הנפש, וכל תשוקתם להיות להם אחיזה בנפשות ישראל, וע"י הדם שבו כוחות הנפש, אפשר להיות להם אחיזה, ותרווייהו חד טעמא אינהו וא"ש דברי המדרש הנ"ל (בפ' ויקרא) אמר הקב"ה לנפש אני כתבתי עליך רק חזק לבלתי אכל הדם וגו', ואת יוצאת וחוטאת, נפש כי תחטא בשגגה ע"כ, (עיי' לעיל קושיא ו'), ולדרכנו אין כוונת המדרש על אזהרת הדם לבד, כי אם לא נזהר באזהרה זו, אין עדיין בידו שגגת שאר מצוות, אבל בפסוק זה רק חזק, הוזהרה התורה"ק על התחזקות בכל המצוות, וגם הוזהרנו על השמירה, שלא נעשה גרמא ע"י מעשינו לעבירות, כמ"ש בדרך הראשון שהצווי הוא שלא ישאל עתידות מאוכלי הדם, שלא יגרשו שיהי הדם נתאכל על ידך, וכי' מגדר השמירה לחייב אף על הגרמא כנ"ל, וע"כ הקב"ה מתמ"י על הנפש, שמפני שלא

קיימת אזהרה זו רק חזק וכו', ע"כ נכשלת בשגגת המצוות, הוי נפש כי תחטא. וכעין זה מבואר במדרש שם, וז"ל נפש כי תחטא ושמעיה קול אלה, הה"ד חולק עם גנב שונא נפשו, אלה ישמעו ולא יגיד (משלי כ"ט) מעשה בשלטון א' שהי' הורג את הקבלנין (שהי' מקבלנין מן הנגבים מה שנגבו) ומתיר את הנגבים, והי' הכל מליזין עליו וכו', הביא חולדות ונתן לפנייהם מנות וכו', וסתם את החורים, והיו נוטלות את המנות ומוליכות לחורים, ומוציאים אותן מסותמות, ומחזירות את המנות למקומן, לומר שאין הכל אלא מן הקבלנים, וע"כ אמר שלמה חולק עם גנב שונא נפשו, שהוא גורם ומרגיל את הגנב לעבירה, סוף שיכשל שישמע האלה, מ"ש תורה אם לא יגיד ונשא עונו, ויעבור עליו ולא יגיד, עכ"ד המדרש, עכ"פ מבואר דע"י שלא שמר את עצמו מגרמת העבירה, לסוף נכשל בעבירה עצמה, ובאמת כתב המדרש משל זה על נפש כי תחטא ושמעיה קול אלה, אבל אפשר שרצו גם לתת טעם על פרשה שלמעלה ממנו, שנא' נפש כי תחטא ועשה אחת מכל מצות ד' וגו', איך אפשר שבא הנפש לידי שגגת חטא, ע"כ הביאו המשל, דע"י שלא שמר עצמו כראוי, ולא הרחיק את עצמו מגרמת עבירה, בא לידי כשלון אח"כ, ואלמלי עשה הרחקות, והתחזק בשמירת מצותיו ית' לא הי' בא לידי חטא כלל. ופלא מ"ש התרגום יונתן, בעשרת הדברות (שכפ' / ואתחנן) וז"ל עמי בני ישראל לא תהוון גנבין, לא חברין ולא שותפין עם גנבין, ולא יתחמי בכנשתהון דישאל עם גנבין, וכ"כ בכל הדברות, ועוד כתב בלאו דלא תרצח דלא יקומן בניכון בתריכון, וילפון לחון הינון, למהוי עם קטולין עכ"ל, והנה כל אלה שכתב הוא בגדר הרחקה, להרחיק את עצמו מעבירה, ושלא יתחבר עם עוברי עבירה, ולא יתראה אפי' בחבורתם, פן ילמדו הבנים ויהיו כמותם, ולפי דברי התרגום יונתן הי' נכלל כל זה בלוחות, ומהיכן דרש לומר כן, ואין זה מבואר בכתוב, ולהלן נעתיק מה דאיתא במדרש רבה (שה"ש) שביין כל דיבור ודיבור שבעשרת הדברות, פרשיות ודקדוקי' של תורה היו כתובים, וא"כ כיון שהי' כתוב בלוחות המצוות ודקדוקי' של תורה, גם חיוב השמירה והרחקה מהעבירה הי' נכלל בהם, כי כשנצטוו ישראל על המצוות, נצטוו ג"כ בחיוב השמירה עליהם, ובכל צדדי הגרמא.

היהב ליה ידה, ואוקמיה לב בוער וכסופים להשם יתברך מהאדמור מקאמרנא זצ"ל (לז') - סוד איך לשלט על יצחק

בקבלת היסורין באהבה וחלישות דעת עד שיהיה שפל ונבוה ופרישות המותרות כך מטעמינו לו טעם עוה"ב בעשיות המצוות ולימוד התורה ויש לאדם שני יצרים יצר טוב ויצר הרע. יצר הרע הוא כולו אש וחמימות וזה נהפך לו לאש תורה וחמימות וזריזות וזהירות המצוות ולימוד תורה לשמה עד שטועם טעם עוה"ב ופניו בוערות כלפידים. לא וזה מחמם אותו לעבירה ר"ל ובעי בר נש לאכללא שמאלא בימינא תדיר היינו בעשיות המצוות ולימוד תורה יוכך עצמו כל כך עד שיצר הרע נהפך משד למלאך קדוש ומננה לחשמל אש קדוש ונכללו שניהם בנקודה הפנימית נקודת ציון וידוע ששני היצרים הם שני יודין שני יצרים שתי ידות תרין צירוהי כמבואר בלק"ת כמעט נהפכו עליה ציריה והיה שדי בציריך בקדושה ועיין בלק"ת תצא ובע"ח שער הירה ובלק"ת שמואל וכבר הארכנו בזה הרבה פעמים ועיין בע"ח שער קיצור אבי"ע פ"ה ענין רמ"ח מצוות עשה הם ליחה שרשיות שבאדם המשקה לכל הגוף בסוד יצר טוב מים חסדים ושס"ה ל"ת הוא הדם המתפשט בשס"ה גידין ושורש הזכר מן חסדים וגבורות ולכן הייבים בשניהם עשה ול"ת. אך אשה שורשה מן הגבורות לכן יש לה כל ל"ת אך מהחסדים אין לה רק הארה בלבד. ואינן באין לה בזמן שאין היחוד גמור משפיע לה הארה במקום שהיא עומדת אבל מצוות עשה שהזמן גורם אזי עולה עמו פכ"פ בזמן היחוד ונכללת עמו ממש באחדות אחד ממש אזי פטורה כי הארות ומצוות שהוא הזכר עושה נחשב לה לעשייה ממש ואין הכרח לה שתעשה ג"כ בפ"ע כי היא נכללת עמו ממש באחדות אחד. נמצא כי המ"ע הם לתקן ציר הימין יצר הטוב והשס"ה ל"ת להסיר הרע מן היצר הרע סור מרע ואז ועשה אותו טוב מלאך קדוש השמל ואז ניכלול שמאלא בימינא ונעשה כולא ימינא בעת עשיות המצוות ולימוד התורה עד שאש מלחמות סביבותיו לכל אחד לפי מעשיו וקדושתו. והענין כי החו"ג הם מתפשטים בכל בחינות עין הדעת ומהחסדים אפילו בהתפשטותם הם מלאכים, והגבורות בהתפשטות נאחו בהן הרע ונעשה יצר הרע שד ושדים. ומלאך יצר הטוב מתלבש בחלל הימין של הלב ומשם מתפשט בכל הגוף והיצר הרע בחלל השמאל של הלב ששם הדם וכל התארות ומדות רעות ומשם מתפשט בכל הגוף וזהו עין הדעת מימינא היים ומשמאלא מיתה, כי היצר טוב מן החסדים דוגמת ליחה השרשיות המשקה ומחיה לכל הגוף והיצר הרע דוגמת חום הטבעי וכאשר הולך אדם ומחמם עצמו בעבירות, אז החום של יצר הרע יתרבה בו אש של גיהנם הרע וימיתוהו, (ב"מ) והענין זכה עזר כשישמור עצמו מן המימות הרע מהתלהטות הרע של אש הרע של גיהנם המתלהט לחימום ניאוף וכיוצא וכופה את יצרו, אז נהפך לו כל אלה אש רע וחימום הרע לזהירות וזריזות ואור והיות המצוות ולימוד תורה

הנה תהלות לאל עליון וזה אותנו ה' יתברך להוסיף מדור תד"ש שהתחלנו בס"ד זה מכבר, שמשפחתו הפשוטה להקליב לבות ישראל קדושים לאביהם שבשמים גם במצבים הכי קשים ונסיונות "שלא נדע" הכל לא מדילי אלא מהרב הנאון המפרסם בנגלה ובנסתר בוצינא קדישא חסידא ופרישא בנן של קדושים כקש"ת מוהר"ר יצחק יהודה יהואל ספרין זצ"ל אב"ד דק"ק קאמרנא בעל "היכל ו"אוצר החיים" ועוד. האדמו"ר מקאמרנא איש קדוש וכל רז לא אגים לה, שופך אור תד"ש ומצדד וחדושים שלא שמעתי און ביאורים נפלאים מזויות שונות המשלקים את הלב ומגלים רק ספח מאור תורתו הזורה תורת אמת, ובאמת שיש בדבריו הרבה משגים בקבלה, ודבריו דברים עמוקים, אף החלק העקרי שנתמקד בו במדור זה הוא לשונו הנהגה ואתה ישראל ללא גבול, לשונות של עידוד ותמיכה, הקלה רח ולטוף נפשות פצועות הזקוקות כל כך ליחס של אבא אוהב ותומך, ונוטע תקנה, והתקלה תדשה. ואור תד"ש מפציע ומחדש את הבריות בחיות תדשה ולב שמת, ובטוחני שגם מי שלא מבין בסוד הענינים, ימצא מרגוע לנפשו וכ"ש מי שדבר בא בסודם של דברים) ודרך סלולה להתחדש לנער מעליו את כל הצרות וכבדוה תדשה להתקרב לאבא שבשמים שאוהב אותנו אהבה שפמט שפן תמותה לא יכול לתפס ולהכיל, האדמו"ר ממש מלוה אותך יד ביד ומראה לך את הדרך לצאת מהצרה שלך. ולהדבק בו יתברך. ואלו מה שפכת צהקמיה "קחו ספרי והשתעשעו בו ונתמסרו פי לך נכחתי שנתפשט על ידי החקמה וזה צעולם על פי דרכי מן אור שצעת הימים חמון מפלל חמון מכסה רבנו הקדוש אור המאיר אור עינינו ויכרל צו אליעזר צו שרה הריב"ש טוב חקר האיך עינינו צאורו נלך עד צילת ינון וחתי פלמיו הקדושים מסמכים מן הקדוש הזה הסגמ מחחיה השילני הנניא וחס יקשה לך חתי על חריכות דצורים שפכר לי מלך המנע להפיר פחס שחני נקמד משלפה גדולי עולם ואין צי פחד משום פגע ונגע כי נחיו רב ועגום פלחיה ספרי ויכרל לי לכתב פו ותדעו אחי לך זכות ואני מסמך רביעי למן הריב"ש או שילישי וזי צהה ככרס וסכרס לא יגנה"ס סוד איך לשלט על יצחק צויתך מלא יוד קרמאה וחסר יוד תניין בכל אורייתא בר מן תרין בענינא דעין הדעת צויתך מלא דמלא ובכל נביאים מלא דמלא בר מ"א המלך צוני דבר איש אל ידע מאומה את הדבר אשר אנכי שלחך ואשר צויתך דין לחוד חסר יוד תניין בג"כ כי דוד משתעי בלשון חכמה ואין בו לשון שקר חלילה כי הענין צויתך על הרוב נאמר על המצוות בקום ועשה והענין כמו שפירשו הו"ל צו לשון זריזות לעשות המצווה בשמחה ובחיות א"ר מופלא עד שמועם טעם עוה"ב מאור א"ס ופניו בוערות כלפידים כל אחד לפי מעשיו ומדות טובות שלי

מהטעם אבי שבשמים גזר עלי ובוה מעלה הטוב מן הרע גמור ועיקר קיום ל"ת אדרבה בעת שבא דבר עבירה לידו והיצר מתלהט ומתאה והוא כופה אותו ומכניע אותו כדי לקיים גזירות אבינו שבשמים זהו קיום ל"ת ולכן צויתך דעין הדעת מלא בשני יודין על קיום עשה ול"ת ביצר הרע לכפותו שלא לשמוע לו כלל אבל כל צויתך שבתורה דקאי על מצוות עשה הוא בחד יוד לב אחד לב בשר יוד אחת בת ציון כולו טוב שאין בו רע כלל כי אם רעים אהובים אהדות אחד ותבין אחי צויתך לבלתי אכל בהכרח בשני יודין כי קיום ל"ת עיקרו כשיבוא לידו והוא מתאה לרע וכופה יצרו מפני יראת ואהבת בוראו וכשבטל ממנו כל חייו דהאי עלמא אין בו קיום ל"ת לעיקר אלא בגידים נחים ובקיום עשין. ונתע ענין אחד אע"פ שעיקר קיום ל"ת לומר אפשי ברע ומה אעשה אבי שבשמים גזר עלי כל זה בשאר ל"ת אבל בשבת לא יאמר ענין זה כמו כמה אני רוצה לעשן הלילקע ומה אעשה כי זה הוא חילול שבת ודבר דבר כתיב ועוד שבשבת צריך להראות ענג וכבוד שבת שאיננו חסר לנפשו כלום מלא שבע רצון אבל יאמר זה בימי חול כמה הייתי רוצה בשבת לעשן ולבשל ולעשות מלאכה ומה אעשה וכו'. וכן בימי הפסח לא יאמר כמה נפשי משתוקק לאכול ולשתות חמץ ומה אעשה כי חמץ הוא לתא דעיז ולא ישמע על פיך כתיב ואסור להזכיר שם אלהים אחרים ואסור לחשוב בו כלל כי הוא קיא צואה סירחון ופינוף אין בו חיות ושמן טוב כלל וכן חמץ בפסח סם המות אלהים אחרים לא יזכירו ולא ישמע על פיו אבל קודם הפסח יאמר כמה הייתי רוצה לאכול חמץ בפסח כי טוב ומבושם הוא ומה אעשה אסור עלי ואבי שבשמים גזר עלי. ובכל נ"כ צויתך בשני יודין כי מיירי בדברים בעלמא ובעשה ובל"ת דוק ותשכח, אבל דוד בהכרח על פשטות הוכרח לומר צויתך בחד יוד שהוא עומד בקום ועשה למצוות המלך ואינני מורד בו. ובאמת המלך מלכי המלכים צוני וחברני בלוי' דבר שהוא השכינה ויאמר אלי איש בליעל איש און איש מרמה אל ידע מאומה את הדבר אשר אנכי שלחך אמא עלאה קדוש קדישא שלחך לגלות להעלות ולברר הטוב ואיש בליעל לא ידע ולא יהנה מאורה ומשפעה ואשר צויתך לעשות בקום ועשה כל המצוות אל יערב בהם שום פניה מאיש בליעל איש מרמה אל תסתרי עם איש פלוני ואת הנערים כרובים מטיט וסנדל ידעתי אל מקום פלוני אלמוני בהעלם ובהסתר ואתה תבין מתיקין מלין.

מנוחה של הלב
 מנוחה של הלב

מה-אֵתְּבִי תוֹרַתְךָ – בְּאִיזָה שְׁפַע אֵתָּה בּוֹחֵר לְקַבֵּל מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ?

אנכי אני' כ', כ' כפופה, מרמו על בחינת ענוה כמ"ש בפרשת ואתחנן (ע"ה פ' כי יראתם מפני האש), היינו לדבק את עצמו במדת ענוה, ומחמת זה נותן לפניכם – שתוכלו להמשיך לכם כל בחינת ברכות והשפעות טובות על ידי בחינת ענוה. היום פ' תיכף כמ"ש (בר' ג' ג) צדיקים מהפכין מדת הדין למדת הרחמים. אך יש בחינת חסד שבגבורה, שהקב"ה רוצה באמת להשפיע לאדם כל טוב כדרכו הטוב להטיב, אמנם הבורא ב"ה צופה ומביט שאם ישפיע לו רב טובה ימלא תאוותו ולא יציה לילך בדרכי השי"ת, ולזה מונע ממנו השפעת ברכתו ית', וענין זה נקרא חסד שבגבורה. וזהו את הברכה אשר תשמעו, אם רואה השי"ת שבחינת טובה וברכה לא ימנע את האדם מעבודתו ית' אז הוא משפיע לו ברכה בבחינת חסד, ואם רואה השי"ת שאם ישפיע לו טובה יהיה זה לו מניעה מעבודתו ית' אז השי"ת משפיע לו בחינת חסד שבגבורה כנ"ל, וזהו והקללה אם לא תשמעו, פירוש שאם רואה השי"ת שלעתיד לא תשמעו אז הוא משפיע בבחינת חסד שבגבורה, ובאמת הוא ברכה רק שמונע ממנו הטוב כדי שלא יסור חיו מדרכי השי"ת. או י"ל בדרך זה, את הברכה אשר תשמעו וגו' והקללה אם לא תשמעו וגו', פירוש שזה שהבורא ב"ה מקלל הוא ג"כ בחינת ברכה, כי עי"ז הוא נותן לב לחזור בתשובה וזה הוא ברכה. השי"ת יזכנו לעשות תשובה באמת אמן כן יהי רצון. בת עין, ראה

איתא בזהר הקדוש פרשת בלק (ח"ג דף קפה). הקב"ה מלוי לפום רברבותא דיליה, פ' שהשי"ת מבטיח כמה פעמים להשפיע טובות וברכות לעולם הזה ואינו משפיע במהרה, הוא מחמת כפום רברבותא דיליה שאלף שנים בעיניו כיום אתמול (ע' תהלים צ ד), אבל בר נש זעיר ומלוי לפום שעתא, פירוש שבר נש מחמת שהוא זעיר ימים ושנים כל מה שיאמר צריך לקיים תיכף ומיד, כמאמר חז"ל (מכילתא פ' בא) כשבא מצוה לידך אל תחמיצנה, וכמאמר חז"ל (שבת קנ"ג). ושוב יום אחד לפני מיתתך, אבל בהשי"ת הוא כפום רברבותא דיליה, שמבטיח להשפיע ברכות ואינו משפיע תיכף. אך כשאדם מזעיר ומקטין את עצמו בהכנעה ושפלות באמת, וממאס בתענוגיו עולם הזה, כי דירה שאינה שלו למה לו, רק מזמין את עצמו ליום שכולו ארוך, ומחמת זה צדיקים מהפכין מדת הדין למדת הרחמים (בר' ג' ג), וזהו צדיקים במיתתן קרוין חיים (ברכות יח). מחמת שצופין ומביטים תמיד לאחריהם, וזהו במיתתן – כענין שוב יום אחד לפני מיתתך (שבת קנ"ג). ומדבקים את עצמם בחיי החיים והם בבחינת ענוה ושפלות באמת, ומחמת זה הם ממשויכים טובות וברכות בזה העולם ככל יום ובכל עת. וזהו פירוש הפסוק ראה אנכי, פירוש שצריך האדם לראות שיהיה תמיד בבחינת הכנעה ושפלות באמת, וזהו שאמר משה ראה אנכי כמ"ש (במדבר יב ג) והאיש משה ענו מאד,

כתב ויערף יצחק אריה בס הלוי – 055-6772044 הערות והארות יתקבלו בברכה גם למייל izhakhalevi@gmail.com לקבלת העלון במייל שלחו בקשה למייל. מותר להעתיק ולצלם ואדרבה מצוה לזכוי הרבים. "שגיאות מי יבין" אם מצאתם טעות – נשמח אם תעדכנו אותנו נתינתן בפהודרה הבאה א"י"ה נתן להשיג את מנוחה יצחק בכמה מוקדים: בבני ברק: ברמת אלחנן בבית הפנסת המרכזי, בבית הפנסת מצדה, בישיבת נתיבות חיים, בבית המדרש ויטשקה ובאיצקוביץ נתן להקדיש לשמחות להצלה לרפואה ולעלוי נשמת... נשמח לקבל תגובותיכם... חדש ! ניתן להוריד את העלון מאתר אופיס יהודי ([מיל"ג](https://gilyonot.jewishoffice.co.il)) בכתובת <https://gilyonot.jewishoffice.co.il> ובדרשו בעלונים והורדות <https://www.dirshu.co.il>

 <p>מִיכָאֵל בֶּן אֲדֹנָה וְבְנֵי בֵיתוֹ</p> <p>הַצְּלוּהוּ בְּכָל הַעֲוִיּוֹת</p>	<p>לְרִמְיָא שְׁלָמָה וְהַחֲלִמָה מְהֵרָה</p> <p>מְרָגְלִית בֵּית סוּפְיָה שָׂרָה בֵּית מְרָגְלִית שִׂירָה מְהֵרָה בֵּית שָׂרָה</p>	<p>לְעֻלֵי נִשְׁמַת מו"א</p> <p>מורינו הרה"ג שְׁמַרְיָהוּ יוֹסֵף נָסִים בֶּן בִּתְיָה זְעֵלָה"ה יְרַחֲמֵיאל גִּרְשׁוֹן בֶּן צְבִי יְהוֹדָה זְעֵלָה"ה נ.ל.ב.ע. ז' טבת תשנ"ח חיים בֶּן נָתָן (בן סניור) זְעֵלָה"ה</p> <p>יֹסֵף בֶּן מְרַתָה ז"ל אֶפְרַיִם בֶּן יִצְחָק ז"ל מֶשֶׁה בֶּן יִצְחָק ז"ל</p> <p>מרת אמי מוֹכֶה בת יִצְחָק ז"ל נ.ל.ב.ע. ב' אִייר תשע"ו אֲדֹנָה שׁוֹשַׁנָּה בת צַפּוֹרָה ז"ל רְחֵל בֵּית סוּפְיָה ז"ל</p>	<p>לְרִמְיָא שְׁלָמָה וְהַחֲלִמָה מְהֵרָה</p> <p>עָרַן מֹשֶׁה בֶּן שׁוֹלְמִית עֲדֵיאל אֲרִיָּה בֶּן שָׂרָה זְבִילוֹ יְהוֹדָה בֶּן רַבְּקָה אַלְחֵיזר אֶלְעִזָּר בֶּן אֶפְרָה מִיכָל בֵּית שָׂרָה</p>	<p>לְרִמְיָא שְׁלָמָה וְהַחֲלִמָה מְהֵרָה</p> <p>עֲדֵיאל אֲרִיָּה בֶּן שָׂרָה מִיכָל בֵּית שָׂרָה יִצְחָק אֲרִיָּה בֶּן סוּפְיָה יִצְחָק לֹוי בֶּן אֶסְמֵר יְמִישׂיאל בֶּן לֵאָה</p>	<p>נָחִים מֵאִיר בֶּן רַבְּקָה אַתְרָל בֶּן מְרָם</p> <p>עֲנַבִי הַגָּבֹן בְּעֵנָבִי הַגָּבֹן דְּבַר נָאָה וּמְתַקַּל</p>
---	--	--	---	---	--